Poštnina plačana v gotovini.

Leto LXX. Št. 152 Ljubljana, sreda 7. julija 1937 Cena Din 1.—

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inserati petit vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO LJUBLJANA, Kneđljeva ulica št. 5 Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Triumf moderne letalske tehnike:

V 12 urah iz Amerike v Evropo

Sijajen uspeh prvega poskusnega poleta iz Severne Amerike v Anglijo — Če uspejo še nadaljnji poizkusi, bo uveden redni letalski promet preko Oceana

Dublin, 7. julija. o. Včeraj dopoldne ob 10.48 je pristalo v luki Foynes orjaško ameriško vodno letalo »American Clipper 3«, ki je preletelo severni Atlantski Ocean v 12 urah in 40 minutah. V pristanišču se je zbrala ogromna množica ljudi, ki je z nepopisnimi manifestacijami sprejela letalce. Letalo je še zaokrožilo nad luko in nato mirno pristalo. Množica je sprejela posadko letala, ki je štela 8 članov, s tako bučnim vzklikanjem, da je celo prevpila vse štiri motorje letala. Letalce so sprejeli tudi predsednik vlade De Valera in nekateri člani kabineta, zastopniki angleškega letalskega ministrstva in obeh podjetij, ki sta prevzeli organizacijo transoceanske letalske službe.

Letalci so izjavili, da je vladalo ves čas odlično vreme in da so imeli ugoden veter. Nikjer jim ni pretila nobena nevarnost. Z velikim angleškim letalom »Caledonio« so se srečali sredi Oceana. Po prisrčnem pozdravu in izmenjavi meteoroloških informacij so odbrzeli dalje. Angleško letalo »Caledonia« bi moralo danes ob 11. pristati na Novi Fundlandiji.

Sedaj se bo vršilo še nekaj takih poskusnih poletov, nakar bo končno uveden redni letalski promet

Komunike o dogodkih pri Slunju

V spopadu med financarji in kmeti je bil en kmet ubit, trije orožniki hudo, dva orožnika in trije kmetje pa lažje ranjeni

Zagreb, 7. julija. p. O dogodkih pri Slunju je banska uprava savske banovine izdala naslednji komunike:

Dne 5. t. m. so se organi finančne kontrole iz Slunja ob asistenci 6 orožnikov po svoji službeni dolžnosti odpravili v vas Donji Ladjevac, da bi tam uničili tobačne sadike, ki so bile nasajene brez dovoljenja. Ko so prišli v vasico Rupo ob poljih pri vasi Donji Ladjevac, so takoj pričeli uničevati tobak na neki parceli blizu hiš. Spočetka so službeni organi vršili to svoje delo nemoteno in brez vsakih ovir ter so jim pri tem celo prostovoljno pomagale tudi nekatere žene iz dotičnega kraja.

Okrog 8. ure pa je nenadoma prišla iz bližnjega občinskega gozda, ki se imenuje Jelvik in sosednega grmovja večja skupina nahujskanih kmetov, ki so nepričakovano napadli službene organe s flobertovkami in puškami. Že takoj spočetka je bil hudo ranjen orožniški kaplar Josip Vodopivec.

Zaradi tega napada so organi oblasti, ki so bili v tako mučnem položaju pri izvrševanju svojih službenih dolžnosti napadeni, takoj odgovorili na napad s tem, da so se poslužili svojih službenih pušk proti napadalcem. Med spopadom so bili težje ranjeni orožniški kaplarji Josip Vodopivec, Dušan Bunčević in Islam Dželanović, lažje pa sta bila ranjena finančni podpreglednik Vaso Žigić in orožniški kaplar Ivan Rončević. Med napadalci pa je bil ubit poverjenik »Gospodarske Sloge« Ivan Barić iz Čamerovca, lažje ranjeni so bili Tomo Vuković iz Ladjevca, Ante Šajkar iz Čamerovca in Jure Krunić iz Gornjega Furjana.

Ranjenci so bili prepeljani v bolnišnico v Karlovcu in Ogulinu. Nemudoma je bila uvedena tudi obsežna preiskava, da se izsledijo glavni organizatorji tega napada in da se krivci po zakonu strogo kaznujejo.

Poročila s španskih bojišč

Republikanska ofenziva pri Toledu

Madrid, 7. julija. AA. Tukajšnja radijska postaja objavlja, da so vladne čete nadaljevale s svojo ofenzivo v odseku med Toledom in Aranjuezom. Republikanski topovi močno obstreljujejo mesto Sesena Topništvo je bilo živahno tudi pri Escorialu in pri Sieri del Tajo.

Salamanca, 7. julija. AA. Poročilo nacionalističnega poveljstva pravi: Na baskovski fronti so naše čete nadaljevale s čiščenjem v pogorju Castro Alen, ki so ga včeraj zavzele. Ujele so mnogo vojakov in zaplenile mnogo vojnega materiala. Na aragonski fronti so bili odbiti slabši napadi republikancev. Na madridski fronti je sovražnik zbral večje število čet in napadel mesti Villanueva de la Canada in Villanueva de la Pradilla. Sovražnim četam se je posrečilo vdreti med naše vrste v odseku, ki ga naše čete niso zasedle. Toda nacionalistične rezervne čete so obkolile sovražnika in bitka v tem odseku sedaj še traja. Nacionalistična letala so sestrelila troje sovražnih letal. Protiletalski topovi pa so sestrelili še dvoje letal. Na južni fronti je sovražnik vdrl v Alcala del Real, pa so ga naše čete kmalu zapodile. Manjši sovražni napadi pri Sieri de Lujar so bili odbiti.

Naval Carnero, 6. julija. Havasov posebni dopisnik poroča: **Čete madridske obrambe so izvršile včeraj tri hude napade južno od Madrida. Vsi napadi so se izjalovili. Mislijo, da jim je bil namen onemogočiti novo nacionalistično ofenzivo.**

Novi incidenti na Daljnem vzhodu

Rusko uradno poročilo

Berlin, 7. julija. AA. Snoči je bilo objavljeno uradno poročilo o dogodkih na Daljnem vzhodu. Blizu jezera Canka je 5. julija oddelek japonskih in mandžurskih vojakov prekoračil sovjetsko mejo. Ko so opazili sovjetske graničarje, so začeli nanje streljati. Sovjetska straža je odgovorila, nakar so se Japonci in Mandžurci takoj umaknili. Včeraj se je sovjetska uradna komisija podala na kraj spopada, toda japonski in mandžurski oddelki so začeli nanjo streljati. Razvila se je huda bitka s streljanjem iz pušk in je na obeh straneh obležalo več mrtvih in ranjenih. Zunanji komisariat je vložil protest pri japonskem veleposlaništvu. Ravnatelj oddelka za Daljni vzhod Kozlovski je povabil k sebi svetnika japonskega veleposlaništva in mu predal protest proti temu, da so japonske in mandžurske čete zasedle otoke na Amurju. Svetnik Niša je izjavil, da protesta ne more sprejeti.

Earhardtova izgubljena

Washington, 7. julija. AA. *Vse dosedanje iskanje letalke Earhardtove je ostalo brezuspešno.*

San Francisco, 7. julija AA. Obalni parnik »Itasca« sporoča, da še išče letalko Earhardtovo 300 milj severno od otoka Howland. Obenem je sporočil, da je porabil že ves svoj premog. Križarka »Colorado« je prispela tja ob dveh zjutraj evropskega časa. Ko pride tja, bodo njena letala takoj začela iskati ponesrečeno letalko.

Ravnatelj moskovske uradne agencije aretiran

Berlin, 7. julija. AA. DNB poroča iz Moskve, da pokrajinski list »Uralski delavec« potrjuje vest, da je bil odstavljen in aretiran ravnatelj agencije Tas Doletski. Moskovski listi pa niso o tem objavili nobene besede. Razen njega so zaprli še več drugih urednikov te agencije. List dostavlja, da so ti trockistični roparji v tako važni ustanovi zelo škodovali boljševiški stranki. Sabotirali so delo sovjetskega tiska in hoteli kriti razne osumljence. Doletski je bil nad 10 let ravnatelj te agencije.

Po atentatu v Lizboni

Lizbona, 7. julija AA. Policija je izsledila enega izmed atentatorjev na Salazarja. Je to oseba, ki je zažgala zažigalno vrv in ki je pobegnila v trenutku eksplozije. To je Portugalec, kii je star 20 let. Policija je aretirala še štiri osebe, ki so sodelovale pri pripravah za atentat. Policija je prepričana, da je bil tehnični del atentata pripravljen v inozemstvu. Danes bo policija o tem objavila še podrobno poročilo. Včeraj popoldne sta se sestali obe zbornici, da obenem z vojaštvom manifestirata za predsednika Salazarja. Oba predsednika in višji oficirji vojske in mornarice so čestitali Salazarju, da je srečno ušel atentatu. Po vseh cerkvah so priredili zahvalne službe božje. Iz tujine prihajajo razne brzojavne čestitke.

Grozen pokolj v poljski vasi

Varšava, 7. julija. AA. V vasi Makovici pri Kielcu je neki kmet v napadu besnosti s sekiro ubil svojega soseda, njegovo ženo, nato pa je ubil še svojo desetletno hčerko, osemletnega sina in težko ranil svojo 71 let staro mater, nakar se je še sam obesil v bližnjem gozdu.

Diference med Parizom in Londonom?

Dočim Pariz odklanja vsako popuščanje, je London pripravljen pristati na koncesije, da se najde izhod iz španske krize

Pariz, 7. julija. r. Zaradi diplomatskih pogajanj, ki jih vodi angleška v želji, da pride do kompromisa v španski krizi, je bila seja londonskega odbora za nevmešavanje odgodena do petka. Kakor se zatrjuje, sta Chamberlain in Eden sestavila nov posredovalni predlog, ki bo na petkovi seji londonskega odbora objavljen s pozivom, naj se o njem ne razpravlja takoj, marveč naj ga člani odbora nemudoma dostavijo svojim vladam, da ga prouče in zavzamejo svoje stališče. Podrobnosti tega predloga drže v strogi tajnosti. Vse vesti o popuščanju Anglije napram Nemčiji in Italiji in o tem, da bo Anglija priznala generala Franca, označujejo v merodajnih krogih za prazne domneve.

Kljub temu pa trde v diplomatskih krogih, da so nastala v zvezi s tem predlogom Anglije nesoglasja med Londonom in Parizom. Po pariških vesteh je verjetno, da bo Anglija vsaj v nekaterih vprašanjih nekoliko popustila, da bi pridobila Italijo in Nemčijo za nadaljevanje pogajanj. Kar se tiče Francije, naglašajo merodajni činitelji, da se stališče francoske vlade ni v ničemer spremenilo. Če se ne uvede uspešna kontrola, potem bo Francija odprla svojo mejo napram Španiji in oskrbela valencijsko vlado ne samo z živili, marveč tudi z orožjem in municijo. Kakšne bodo posledice, se lahko vidi že po tem, da ima valencijska vlada na razpolago 400.000 dobro izvežbanih vojakov, za katere pa nima orožja.

Poslabšanje bolezni patrijarha Varnave

Beograd, 7. julija. p. **O bolezni patrijarha Varnave se je izvedelo, da se je danes nenadoma poslabšala. Nastopile so komplikacije živčnega značaja. Zdravniki so zelo rezervirani in so danes izdali le naslednji kratki komunike: »V zdravstvenem stanju Njegove svetosti so se danes pojavile živčne komplikacije, ki otežujejo normalno prehrano. Temperatura 36.2, utrip 65, dihanje 16.**

Sklicanje sinoda

Beograd, 7. julija p. Sveti sinod pravoslavne cerkve je sklical sinodski plenum za petek 9. t. m. Vsi člani svetega sinoda so bili o tem brzojavno obveščeni.

Starokatoliški škof moli za patrijarha

Beograd, 7. julija. p. V starokatoliški cerkvi v Beogradu so se vršile danes molitve za zdravje pravoslavnega patriarha Varnave. Škof dr. Marko Kalodjera je bil nato v vili na Topčiderskem brdu, kjer leži bolni patrijarh in je tam izrazil željo, da bi patrijarh čimprej ozdravel.

Novi argentinski poslanik

Beograd, 7. julija. p. Snoči je prispel iz Bukarešte novi opolnomočeni minister republike Argentine Erico Amajo, ki je hkratu argentinski poslanik v Bukarešti in Beogradu. V Beogradu bo te dni izročil Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu svoja poverilna pisma.

Pokret nameščencev zagrebškega tramvaja

Zagreb, 7. julija. o. Nameščenci zagrebške cestne železnice so na svojem snočnjem sestanku sprejeli resolucijo z ultimativno zahtevo, da se v 48 urah prično pogajanja za ureditev vseh še neurejenih delovnih in drugih vprašanj, ker bi drugače nameščenci ne mogli še nadalje jamčiti za tramvajski promet.

Ameriški Slovenci v stari domovini

Davi se je pripeljalo v Ljubljano 34 rojakov iz Amerike

Ljubljana, 7. julija

Danes je ljubljansko občinstvo na glavnem kolodvoru zopet toplo in iskreno sprejelo ameriške rojake, ki so se vrnili v staro domovino, da obiščejo svojce in znance. Z gorenjskim brzovlakom je prispelo v Ljubljano 34 ameriških slovenskih izseljencev, ki jih je pričakala množica občinstva. Na kolodvoru so se zbrali poleg sorodnikov in številnih Ljubljančanov, tudi mnogi ameriški Slovenci, ki so prispeli domov že s prejšnjimi skupinami. Zastopane so bile tudi Delavska zbornica, Narodna organizacija za pomoč izseljencem, Rafaelova družba, Zveza za tujski promet itd.

Ko je vlak ustavil, je zaigrala godba »Zarja« vračajočim se ameriškim rojakom v pozdrav koračnico in že se je pričelo stiskanje rok in objemanje. Ganljivih prizorov ob snidenju po dolgih letih ni bilo ne konca ne kraja. Ko se je poleglo prvo navdušenje ter radost, je drage ameriške rojake pozdravil ravnatelj Izseljeniškega urada g. Fink v imenu bana ter jim želel na svobodnih tleh stare domovine najprisrčnejšo dobrodošlico. Tolmačil jim je radost svojcev in vseh rojakov, da niso pozabili na rodno zemljo, ki so jo gotovo zapuščali težkih src in na katero se vračajo z občutkom zadovoljstva; Ob koncu jim je želel, naj prežive v stari domovini najsrečnejše počitnice, medtem ko se bodo mogli sami prepričati, da vlada pri nas red in mir in ni govora o kakih revolucijah ter sličnih vesteh, kakor so jih trosili v svet naši domovini sovražni tuji listi. Za mestno občino ter župana je pozdravil drage rojake dr. Franta Mis naglašujoč veselje, ki navdaja slehernega Ljubljančana in Slovenca, da ameriški izseljenci ne pozabljajo domovine. Zveza ž njo naj jim ostane sveta tudi nadalje, mi jih ne bomo nikdar pozabljali in zapuščali. Za Rafaelovo družbo je pozdravil ameriške rojake župnik p. Zakrajšek, v imenu svojih sopotnikov pa se je zahvalil g. France Gračner iz Clevelanda in rojak iz Borovnice. Ameriški rojaki so odšli potem z godbo spremljani na zakusko, ki jim jo je priredila tukajšnja zastopnica French Line v hotel Metropol. Med zakusko je bilo izgovorjenih še mnogo lepih besed v pozdrav dragim gostom.

Skupina ameriških izletnikov je prispela domov pod vodstvom zastopnika French Line g. Avgusta Kollandra. Dne 30. junija so se vkrcali v New Yorku na največji in najhitrejši parnik sveta »Normandie« in so prispeli že 5. julija v francosko luko Le Havre, odkoder so preko Nemčije in Avstrije nadaljevali pot v domovino. Ugodnosti vožnje na ladji ameriški izseljenci kar niso mogli prehvaliti, poskrbljeno pa je bilo tudi za vso udobnost v vlaku.

Prisrčnim pozdravom ameriškim rojakom se pridružujemo tudi mi z iskreno željo, da bi se počutili med svojimi na domačih tleh kar najboljše.

Politični obzornik

Senzacionalna razkritja o maršalu Tuhačevskem

Znani angleški publicist W. Steed, ki je bil pred vojno poročevalec angleških listov na Dunaju in ki je na glasu, da so njegove informacije prvovrstne, objavlja v pariškem dnevniku »Paris Soir« senzacionalna razkritja o aferi maršala Tuhačevskega in njegovih tovarišev, ki so bili nedavno na podlagi sodbe vojnega sodišča v Moskvi ustreljeni. Steed zatrjuje, da je bila nemška »Reichswehr« v zvezi z maršalom Tuhačevskim in z ostalimi obtoženimi in ustreljenimi generali Voditelji nemške armade so v naspotju s Hitlerjem dosledno zastopali stališče, da zahteva življenjski interes Nemčije, da je v najboljših odnošajih s sovjetsko Rusijo. V to svrho so stopili v zvezo z vodilnimi vojaškimi krogi v Rusiji in jih polagoma popolnoma pridobili za svoje načrte. Po tem načrtu bi naj maršal Tuhačevski in ostali z njim obtoženi generali strmoglavili sedanji Stalinov režim v Rusiji in uvedli vojaško diktaturo. Ta ruski vojaški režim bi spremenil kurz sedanje zunanje politike: Rusija bi izstopila iz Društva narodov, se sporazumela z Nemčijo in sklenila z njo zvezo. Nemčija bi dobila svobodne roke v Srednji Evropi in na Balkanu, vrhu tega pa so ji generalski zarotniki še obetali, da ji bodo odstopili del Ukrajine in priznali njen protektorat nad petrolejskimi vrelci v Rumuniji. V slučaju, da bi se Nemčija zapletla v kako vojno v Srednji Evropi ali s Francijo, bi Rusija ostala nevtralna. To zaroto se je posrečilo pravočasno razkriti in to po zaslugi izvrstne Stalinove vohunske službe Zarotnike so prijeli in jih postavili pred vojno sodišče, ki jih je, kakor znano, obsodilo na smrt. S tem so bili preprečeni načrti nemških vojaških krogov. V spominu je še, kakšen vihar ogorčenja se je dvignil zlasti v Franciji po moskovskem procesu in po justifikaciji maršala Tuhačevskega in njegovih tovarišev. Ta vihar pa se je nepričakovano hitro polegel. Zakaj? Vzdržuje se z vso trdovratnostjo vest, da je ruska vlada takoj po končanem procesu poslala francoskemu generalnemu štabu v vpogled akt in dokumente o nepobitni krivdi ustreljenih generalov in o njihovi dokazani zvezi z nemškimi vojaškimi krogi (Reichswehr). Značilno je, da so nato kampanjo proti sovjetski Rusiji opustili celo francoski desničarski listi. — Steed je v mednarodni javnosti kot publicist in novinar tako ugledna osebnost, da mu moramo verjeti, ker je izključena vsaka domneva, da bi si on zvezo maršala Tuhačevskega in tovarišev z nemškimi vojaškimi krogi izmislil.

Glasilo jugoslovenske mladine

Glasilo jugoslovenske akademske mladine »Naša misel« je s svojo številko z dne 5. t. m. zaključilo svoj drugi letnik. V uvodniku poudarja »Naša misel«: »Treba je zbuditi naš narod iz omame, v katero je padel. Ni dovolj oslanjati in sklicevati se na samo idejo. Ideja brez ljudi, vedno in povsod pripravljenih, da za njeno uresničenje tudi padejo, ne pomeni nič. Toda takih ljudi je pri nas malo, ker večina veruje, da »Bog čuva Jugoslaviju«. Ne, če je mi sami ne bomo čuvali, je tudi Bog ne bo! Na to resnico oslanjamo naše ravnanje. To resnico pozna danes ogromna večina jugoslovenske mladine, ki je postavila odločno svoje mlade sile na vseh področjih javnega življenja v službo enega naroda in ene države. S tem se uvršča današnja jugoslovenska nacionalna mladina v red prošlih mladinskih generacij, ki so v vseh usodnih trenutkih narodnega življenja znale poseči v njegov razplet kot najodločnejši činitelji. Mladina, tvoj čas je prišel! Stopi povsod, kjer moreš zaposliti svojo mlado moč, na branik jugoslovenske misli in unitaristične države!« — Vsebina te številke: Oplenački kult, Srbi i Srbijanci u srpskohrvatskom sporazumu, Profanacija narodnega mučeništva... je bila državna zastava, Jugoslovenski kulturni klub, Socialna vzgoja, Neprijatelji našeg duha, Dobrovoljci, kladivarji Jugoslavije, »Jadran« abiturientom, Narod v mednarodnem življenju, Sofijska akademska menza. Dve knjigi o Balkanu, Kaj sem videl v sovjetski Rusiji, Onim, ki odhajajo na počitniško prakso, Deklaracija prava človeka in O pomenu sokolske organizacije. Kakor je iz navedenega razvidno, je vsebina pestra in zanimiva. Priporočamo »Našo misel« naši mladini, da jo pridno naroča in tudi čita, našo inteligenco pa pozivamo, da gmotno in moralno podpira to v res nacionalnem duhu urejevano glasilo naše jugoslovenske akademske mladine!

Čitajte in širite »Slovenski Narod«

Borzna poročila.

Curih, 7. julija. Beograd 10, Pariz 16.865, London 21.66, Newyork 437, Bruselj 73.65, Milan 23, Amsterdam 240.25, Berlin 175.45 Dunaj 81.80—82.05, Praga 15.25, Varšava 82.65, Bukarešta 3.05.

Ljubljanski mestni svet

Odobritev pogodbe o posojilu za novo mrtvašnico pri Sv. Križu — Naknadni krediti za razne dobave

Ljubljana, 7. julija

Ljubljanski mestni svet se je snoči sestal pred poletnimi počitnicami, da reši več zadev. Po otvoritvi seje je župan dr. Adlešič počastil spomin pokojnega nadškofa dr. Antona Bonaventure Jegliča, ki je bil častni meščan ljubljanski od l. 1918 dalje, dne 2. julija umrlega bivšega občinskega svetnika in ljubljanskega meščana Ivana Srebota ter pokojnega mestnega gasilskega šoferja Janka Menarda. Končno je župan poročal, da je krajevna kontrola pri dravski finančni direkciji izdala razrešnico k računskemu zaključku mestne občine ljubljanske za l. 1932/33.

Finančne zadeve

Po poročilu načelnika finančnega odbora prof. Dermastje, je bilo določeno besedilo zadolžnice za posojilo 2 milijonov Din, ki jih bo mestna občina najela pri OUZD za postavitev mrliške veže. Nato je mestni svet po pojasnilih m. s. dr. Kamušiča odobril računska zaključka Mestne hranilnice in Kreditnega društva Mestne hranilnice za l. 1936.

Mestna uprava bo nabavila pometalni stroj, ki bo stal približno 120.000 Din. Ker je v letošnjem proračunu določenih v to svrho le 50.000 Din, se bo razpisala ofertalna licitacija v tem smislu, da plača občina pri dobavi stroja takoj 50.000 Din, ostanek pa 1. maja 1938. Prav tako se bo nabavil šesttonski cestni valjar. Sedaj ima občina le en valjar, ki je že dolgo v rabi in ne zadošča za obširno cestno omrežje. Ker bo valjar stal okroglo 140.000 Din, v proračunu pa je določenih le 40.000 Din, se bo nabavil pod pogojem, da se plača takoj po dobavi 40.000 Din, ostanek pa 1. maja 1938.

Ker promet na Dolenjski cesti čim dalje bolj narašča, je mestni svet odobril kredit 75.000 Din iz proračunske rezerve za nabavo petnajsttonske tehtnice za trošarinski urad na Dolenjski cesti. Ker se je trošarinska meja Ljubljane zelo razširila in je večina trošarinskih postaj precej oddaljena od glavnega trošarinskega urada, zaradi česar je nadziranje zelo otežkočeno, je bil odobren kredit 12.000 Din za nabavo že rabljenega avtomobila za trošarinski urad. Prošnja najemnikov v stanovanjskem bloku poleg carinarnice, ki so po večini carinski uslužbenci, naj bi se znižala najemnina, je bila soglasno odklonjena z utemeljitvijo, da so najemnine sorazmerno nizke (600 Din na mesec za trisobno, 480 Din za dvosobno stanovanje z vsemi pritiklinami) in da bi imela občina, če bi hotela po želji znižati najemnine za 42%, izgube 72.000 Din na leto, s čemer bi bila preveč oškodovana.

Veselične takse Sokola v Šiški

Sokolsko društvo Ljubljana-Šiška je na veseličnih taksah za svoj društveni kino v zaostanku za več let, skupaj 128.000 Din. Zaostanek je nastal, ker je bilo v dobri veri, da mu ni treba plačati teh taks in ker je bil finančni odbor vedno mnenja, da se temu društvu odpustijo te takse. Proti odredbi sedanjega mestnega sveta, ki je lani ukinil vse olajšave pri plačevanju vseh občinskih davščin, se je društvo pritožilo na bansko upravo, ki pa je pritožbo zavrnila. Nato je sokolsko društvo Ljubljana-Šiška zaprosilo mestni svet, naj mu odpusti plačilo tega zaostanka. Finančni odbor je predlagal, da se ta zastanek ne odpusti, nego se kompenzira z najemnino, ki jo plačuje občina društvu za dnevno zavetišče in za otroški vrtec v letnem znesku Din 30.000.

Podžupan dr. Ravnihar je toplo priporočal ugodno rešitev prošnje sokolskega društva, sklicujoč se na sklep finančnega odbora, da se taksa ne bo pobirala, zaradi česar je društvo ostalo v zaostanku v dobri veri. Če mora društvo zaostanek plačati oziroma kompenzirati najemnino, bo hudo udarjeno. Priporočal je, naj se ne postopa proti društvu prerigorozno in je predlagal, naj ostane v veljavi prvotni sklep finančnega odbora in občina skuša doseči znižanje najemnine, da se najde prijateljski izhod iz zadeve. Tudi m. s. Likar je podpiral predlog podžupana dr. Ravniharja, pri glasovanju pa je bil sprejet predlog finančnega odbora proti dvema glasovoma. Proti sta glasovala le m. s Likar in inspektor Wester. (Podžupan, kakor znano, nima glasovalne pravice.

Odobren je bil kredit 10.536 Din za preureditev prostorov za mestni fizikat. Za nabavo 100 pendrekov za trošarinske paznike je bil dovoljen kredit 5000 Din.

Preselitev naprav društva „Atene"

Kakor znano, je imelo telesno kulturno društvo »Atena« v parku pod Tivolijem svoje igrišče v izmeni 8.113 kv. m., za katero je plačevalo mestni občini najemnino 820 Din na leto. Ker je najemninska pogodba potekla, je mestna občina odpovedala »Ateni« prostore, da bi zgradila ob železnici novo pot od glavnega drevoreda v smeri proti Rožni dolini. Mestna uprava je pozvala društvo, naj odstrani vse svoje naprave, kar pa ni storilo. Društvo »Atena« pravi, da nima sredstev za odstranitev ograje ter je zaprosilo mestno občino, naj jo sama odstrani ter shrani na primernem mestu, da bi mu bila pozneje na razpolago. Obenem je zaprosilo, naj ji mestna občina prizna odškodnino 400.000 Din za vse dosedanje investicije. Mestni svet je na predlog finančnega odbora odobril kredit 4000 Din za odstranitev žične ograje ter prevoz na mestno pristavo, prošnjo za odškodnino pa je zavrnil. Odstranjena ograja bo društvu »Atena« na razpolago.

Odobren je bil nadalje kredit za nabavo štirih prostih vozovnic električne cestne železnice za trošarinski urad. — Ker so morali odstraniti barake na zemljišču tkzv. Mehike, kjer bodo zgradili stanovanjsko poslopje za banovinske uradnike, je nastala potreba novega skladišča za zarubljene predmete davčnih uprav za mesto in okolico, kakor tudi za mestni gospodarski urad. Novo skladišče se je našlo v Cukrarni ter je bil za najemnino od 1. avgusta dalje do konca proračunskega leta dovoljen kredit 12.000 Din.

Svojčas je m. s. Ferdo Pavlič vložil samostojni predlog, naj bi se hotelom zaračunavala poraba vode v enaki izmeri kakor za zasebna stanovanja. Pri tem naj bi računali pet hotelskih sob za eno stanovanje. Prošnjo v enakem smislu je vložilo tudi udruženje gostinskih podjetij, ki pa je prosilo, naj bi se računala za vsake štiri hotelske sobe poraba po 600 litrov vode na dan. To prošnjo je mestno poglavarstvo odklonilo, češ, da ugoditev ni mogoča po pravilniku o uporabi vode, kakor tudi ne po proračunu za l. 1936/37. Iz istih razlogov je mestni svet zavrnil samostojni predlog m. s. Ferda Pavliča.

Za regulacijo Vodnikove ceste v Zg. Šiški bo odkupila mestna občina od posestnika Vojteha Suwe 20 kvad. metrov sveta po 30 Din.

Naknadno se je odobril za tlakovanje Celovške ceste kredit 250.000 Din, kolikor bi znašal predpisani 10% prihranek od vsote, določene v proračunu mestne občine.

Zavrnjeni so bili ugovori zoper mestne hišne davščine in sicer Pokojninskega zavoda, Aleksandra Remca, Josipa Erjavca in Antona Bajca. Ugodeno je bilo ugovoroma zoper predpis pristojbine na izlivke Josipa Modrovčiča in Mare Adamič, zavrnjeni pa ugovori Ivana Slokana, Pavle Mrak in Tobačne tovarne. Nadalje sta bila zavrnjena ugovora zoper predpis prirastkarine Franca Vrhovca ter Strojnih tovarn in livarn, Ani Dovgan pa je bil znižan predpis prirastkarine od 3987 Din na 1089 Din. Nadalje je bilo odpisanih Mestnemu pogrebnemu zavodu 92.832.80 Din dubioznih terjatev.

SK Iliriji se dovoli za mesece junij, julij in avgust, brezplačna poraba vode za polnjenje kopalnega bazena do 20.000 kub. metrov.

Prošnje večjega števila podjetij za odpis vodarine zaradi večje porabe vode po stopnjevalnem tarifu so bile odklonjene.

Odpisani so bili zaostanki na prirastkarini tvrdki Škrbec & Bartol, Antonu Pirnatu in Edi Piščanec. Prav tako so bile odpisane razne neizterljive stanovanjske najemnine in občinske davščine. Stavbni zadrugi Stadion je bila odpisana vsota 1226 Din za dobavljeno drevje. Med drugim je bilo ugodeno tudi prošnji uprave Narodne galerije, naj se odpiše dolg Mestnemu pogrebnemu zavodu 1810 Din za svoječasni pogreb slovenskega kiparja Franca Bernekerja.

Ugovor Ljudske posojilnice zoper predpis prirastkarine pri nakupu nekega posestva v k. o. Šentpetrsko predmestje I. del, je bil zavrnjen.

Gostilniške koncesije

Na predlog poročevalca obrtno-industrijskega odbora m. s. Pavliča je bilo ugodeno prošnji Jakoba Sedeja za prenos gostilne iz Mencingarjeve ulice št. 4 v mestno kopališče ob Ljubljanici, Mirku Ukmarju za prenos gostilne iz Frankopanske ulice št. 5 v Vegovo ulico št. 2, Josipu Omahnu za gostilno na Dolenjski cesti št. 35, Berti Oset za restavracijo in kavarno v Frankopanski ulici št. 1, Vinku Bausu za gostilno na Dolenjski cesti št. 5, Teresiji Stante za buffet na Zaloški cesti št. 27, Frančiški Lesjak za gostilno v Mencingerjevi ulici št. 14, Rozi Peric za gostilno v Staničevi ulici št. 2 in Kristini Novak za gostilno na Tyrševi cesti št. 84. Zavrnjene so bile prošnje Petra Čižova za ljudsko kuhinjo v Gosposki ulici št. 4, Rozalije Vizjak za prenos gostilne z Dolenjske ceste št. 5 na Privoz št. 4 in Antona Križnika za prenos gostilne iz Medvedove c. št. 8 na Jegličevo c. št. 5. Na predlog m. s. Malgaja pa sta bili odklonjeni prošnji Uršule Žgajnar za gostilno v Beljaški ulici št. 34 ter Frančiške Žitnik za prenos izkuha iz Beljaške ulice št. 34 v Puharjevo ulico št. 1.

Mestni svet je nadalje sklenil, da ne priporoči banski upravi prošnje Ivana Straha za pogrebni zavod v Šostrem.

Nadalje je bila odklonjena prošnja sladoledarjev za prodajo sladoleda v vozičkih.

Gradbene zadeve

Za gradbeni odbor je poročal m. s. dr. Ažman, na čegar predlog so bile odobrene zaprošene parcelacije Edvardu Mesesnelu, Ani Suhadolnik, Radu Pezdirju, Korzikovim dedičem, inž. Radu Štruklju ter Josipu Pavlinu.

Odobrena je bila izprememba regulacijskega načrta za Krakovo in Trnovo po navodilih prof. Plečnika.

Na predlog olepševalnega odbora, za katerega je poročal m. s. Andrejka, je bil odobren pravilnik za izposojanje dekorativnih rastlin iz mestne vrtnarije.

Zavrnjene pritožbe proti trošarinskim predpisom

Na predlog trošarinskega odbora, za katerega je poročal m. s. Dermastja, so bile odklonjene pritožbe Ane Fabian, Fani Meze, Marije Kmetič, Ane Sunara, Daj-Dama, Alojzije Zadnikar, Alojzije Klemenčič, Ane Mihelič, Rozinke Kalin, Ivana Calete, Jerice Žičkar, Ivana Rahneta, Pavla Trdina, Frana Juvana, Antona Križnika, Mateja Čepiča in Tonice Hunca zoper odmero davka na potrošnjo. Prav tako je bila zavrnjena pritožba avtoprevoznika Josipa Kovača iz Tržiča proti 500 Din globe zaradi trošarinskega prestopka. Nadalje jebila zavrnjena pritožba tvrdke Gregorc & Comp. proti prispevku za stalno trošarinsko kontrolo.

Personalno-pravne zadeve

Rešenih je bilo ugodno več prošenj za zagotovilo sprejema v domovinsko zvezo. V akcijski odbor za rešitev kolodvorskega vprašanja v Ljubljani so bili imenovani kot zastopniki mestnega sveta prof. Dermastja, prof. Horvat, dr. Stele, arh. Tomažič, Pavle Mašič, dr. Korun in Josip Bahovec.

V odbor za upravo nepremičnin, ki je podal ostavko, so bili imenovani m. s. Andrejka, Sušnik, Lužar, Pavlin in Novak.

S tem je bil dnevni red javne seje izčrpan ter jo je župan zaključil ob 20. Sledila je tajna seja, na kateri je bilo rešenih nekaj prošenj za priznanje pokojnin ter več manjših personalnih zahtev.

Planinski dom na Veliki planini

Odločitev je že padla in najbrž začno dom graditi že prihodnje leto

Ljubljana, 7. julija

O Veliki planini lahko trdimo, da je v Kamniških planinah najbolj priljubljena med turisti in nedeljskimi izletniki. To dokazuje velko število izletnikov in turistov, ki jo obiskujejo poleti in pozimi. Seveda prihajajo pozimi na Veliko planino predvsem smučarji, saj Velika planina izredno slovi tudi zaradi idealnih smučkih terenov. Velika planina je izhodišče za številne ture v Kamniških planinah in je kakor ustvarjena, da bi na nji zgradili velik planinski hotel. Potreba po primerni planinski postojanki na Veliki planini se kaže že več let in zadnja leta še posebno, ko je planinsko smučarstvo postalo v tujskem prometu izredno pomemben činitelj.

Koča na Veliki planini že dolgo ne ustre za več zahtevam turizma, ker je mnogo premajhna in ker ne more nuditi turistu in zlasti ne smučarju kar bi smel pričakovati od primerne planinske postojanke. Koča ima samo skupna ležišča za okrog 40 ljudi. Slovensko planinsko društvo se že dolgo prav dobro zaveda da je koča odslužila svojemu namenu. Dobro vedo, da je treba na Veliki planini sezidati velik planinski dom in da je predvsem poklicano SPD. Toda vprašanje novega doma se ne da rešiti kratkomalo s samo potezo peresa. Dokler ni bil sezidan nov dom na Kopni, sploh niso mogli misliti na zidanje novega doma na Veliki planini. Vendar n[illegible] saj je njihova prihodnja velika naloga.

Zdaj se že resno pripravljajo na zidanje novega doma na Veliki planini in lahko celo rečemo, da je odločitev že padla ter da bodo najbrž že prihodnje leto začeli zidati.

Najprej je bilo treba dobiti primerno zemljišče, kar ni bilo tako lahko. Društvo se je deli časa pogajalo s Pašniško zadrugo na Veliki planini. Bilo je član zadruge s pašniškimi pravicami za 5 glav živine. Teh pravic pa ni uživalo 20 let, zato se je zavzemalo za tako zvano singularno oddelitev, in sicer za to, da bi dobilo v zamenjavo za svoje pravice primerno zemljišče, kjer bi zidalo dom. Pogodba je bila nedavno sklenjena in SPD je dobilo krasno zemljišče ob ograji na desno pri poti, ki drži od Sv. Primoža proti Vel. planini, to je na meji med Vel. in Malo planino. Tam se bo nudil iz novega doma eden najlepših razgledov na vse strani.

Da vam bo še tem bolj jasno, kako velikega pomena bo novi planinski dom na Veliki planini, morate vedeti, da je samo 2 uri hoda od Jurčka, do koder se lahko pripeljete po cesti ob Črni. Razen tega bo pa prej ali slej zgrajena cesta Črnivec—Kranjski Rak—Podvolovljek. Od Kranjskega Raka bo k novemu domu le tričetrt ure hoda. Nova cesta bo tam odprla turistom čudovit svet, doslej še mnogo premalo znan. Z novo cesto bo pa Velika planina dobila tudi najkrajšo prometno zvezo z Ljubljano. Iz Ljubljane na Vel. planino, prav do doma ne boste potrebovali več kakor dve uri vožnje in hoje! Sicer je pa Velika planina že brez te ceste izredno pomembna za razvoj našega smučarstva, saj so njena smučišča Ljubljani najbližja med planinskimi.

Kakor vse akcije SPD je tudi ta povsem resna ter lahko z zanesljivostjo pričakujemo, da bodo prihodnje leto že začeli zidati, če že ne bo dom drugo leto dozidan. V stavbnem odseku že marljivo delajo, na terenu pa že žgejo apno. Kmalu bodo pa tudi začeli pripravljati les za stavbo. Računajo, da bo v novem domu lahko prenočevalo 80 do 100 turistov.

Občinska seja v Kranju

Kranj, 6. julija

V slavnostni, elegantni in v starinskem slogu opremljeni dvorani, ki je to pot po dolgih letih videla novega župana in večinoma nove obraze občinskih svetovalcev, se je v ponedeljek zvečer sestal k prvi seji novi občinski odbor povečane kranjske občine. Zbrali so se odborniki kot zastopniki vseh stanov od tovarnarja preko trgovca in uradnika do delavca in kmeta polnoštevilno razen enega člana odbora. Za od 24 na 30 povečano število odbornikov velikega Kranja se je komaj našlo prostora pri mizi in čeravno je bila seja samo formalna, je vladalo vendar slavnostno razpoloženje.

Župan g. Česenj je otvoril sejo in pozdravil navzočega sreskega načelnika g. dr. Lipovška, nato pa vse odbornike, še posebej pa zastopnike priključenih vasi. Nato je poročal o volitvah ter o delu začasne uprave. V zadnji točki je omenil vse priprave za novo šolo, ki se je že pričela graditi. Glede vodovoda je poudaril, da se odbor s sedanjo rešitvijo ne bo zadovoljil (tu je mišljena letos izvršena zveza rezervoarja nad Novo vasjo in Preddvorom s tupališkim), marveč hoče izboljšanje vodovoda privesti do končne popolne rešitve. Delo na regulačnem načrtu se nadaljuje, nastala pa je ovira, ker geometer še ni izročil svojega elaborata. Vprašanje mostu čez Kokro je dozorelo tako daleč, da so se banski upravi že predložili načrti v odobritev, nakar se bo lahko pričelo z delom. Naštete dela so torej že započeta, pridružila se jim bodo še nova, vendar v okviru uravnovešenega proračuna, da se ne bo meščanov obremenilo z novimi dokladami. Po podanem poročilu g. župana je prav lepo nagovoril občinski odbor sreski načelnik g. dr. Lipovšek, ki je nato zaprisegel najprej župana, nato pa vse občinske odbornike.

Glede prevzema poslov je poročal g. župan, da bo nova občinska uprava prevzela vse posle, zlasti blagajno danes popoldne. Sprejet je bil tudi županov predlog, da bo tudi sedanja občinska uprava štela 6 članov. Spomin blagopokojnega nadškofa Jegliča je občinski odbor počastil s kratkim molkom in s »Slava« klici. Občinski odbornik g. Krč je interpeliral g. župana, kako je pridobil domovinsko pravico kranjske občine g. dr. Megušar. Razpravljalo se je tudi o škropljenju po vaseh. Prihodnja seja bo še ta teden.

Vknjiženi milijoni

Ljubljana, 7. julija

Posojila, ki jih dajejo danes večinoma denarni zavodi, (večja posojila zasebnikov zasebnikom so čedalje bolj redka) in za katera se denarni zavodi vknjižijo na dolžnikove nepremičnine, so tudi precej značilno merilo o zdravju in bolezni zlatega obtoka, ki kroži v gospodarstvu. V letih hude krize, ko celo ljudje z milijonskim premoženjem niso mogli dobiti posojila na svoje premoženje, je znašala skupna vsota vknjiženih posojil na mesec komaj 1 milijon dinarjev. V zadnjih dveh letih je vsota vknjiženih posojil rastla od meseca do meseca. Zlata kri gospodarstva je začela živahneje krožiti, v promet je prišlo več denarja in posestniki ter podjetniki z zdravim premoženjem zopet lahko dobe večja posojila na svoje premoženje. V zadnjih letih pa narašča tudi število in vsota izbrisanih zastavnih pravic, kar pomeni, da dolžniki zopet lahko vračajo svojim dolžnikom, pada pa število vknjiženih prisilnih osnovnih pravic, to je število intabulacij na posestva zaradi neplačanih terjatev, ki je v letih krize doseglo rekordno višino.

V prvih treh dneh tega meseca je bilo vknjiženih na posestva v Ljubljanskem zemljeknjižnem uradu 871.520 din, ki so jih dali posestnikom in podjetnikom največ veliki ljubljanski denarni zavodi. Največje posojilo je bilo v znesku 240.000 din, najmanjše v znesku 2.500 din. Posojilo je dobilo 21 dolžnikov.

V prvih treh dneh julija je bila pri 8 posestvih izbrisana zastavna pravica za skupno vsoto 998.438 din. V tem času je bila torej vknjižena manjša vsota za dana posojila, kakor izbrisana vsota poravnanih posojil.

Vrstni red so si upniki zaznamovali v 4 primerih za skupno vsoto 240.000 din. Prisilna osnovna pravica pa je bila vknjižena pri 16 posestnikih, večinoma za manjše vsote. To so lastniki nepremičnin, ki dolga ali terjatve niso plačali, čeprav je rok za plačilo že zapadel. Upnik se v varnost svoje terjatve vknjiži na posestvo dolžnika. Najmanjša vsota, zaradi katere se je upnik vknjižil s prisilno zastavno pravico, je znašala 20 din in 25 par, najvišja pa 43.926 din.

V maju je bilo vknjiženih nad 10 milijonov dinarjev, v juniju pa okrog 6 milijonov din.

Živilski trg

Ljubljana, 7. julija

Edino živilski trg še giblje meščane v teh počitniških dneh, sicer bi bile ulice tudi dopoldne prazne. Tudi danes je bilo precej živalno na trgu, čeprav imajo nekatera živila že letoviško ceno. Tako so se n. pr. izredno podražila jajca in tudi perutnina je draga kakor v letoviščih.

Trg je še vedno dobro založen s češnjami. Zdaj je največ drobnic z Dolenjskega in ljubljanske okolice. Prodajajo jih v splošnem po 4 Din kg. Med jagodami je še največ borovnic, ki ne gredo posebno v denar in gospodinje baranjajo še pri ceni 1.50 do 2 Din liter. Danes je bilo tudi že precej rdečih malin po 6 Din kg. Gob je bilo že precej manj in najbrž se bodo kmalu podražile, ker ni več mnogo mladih ter povsem zdravih. Prodajali so jih še sicer po 3 Din, merica, vendar gospodinje niso mogle več izbirati in barantati.

Nekatere vrste domačega sočivja so se malo pocenile. Zdaj je že dovolj domačega paradižnika, ki ga prodajajo od 6 do 7 Din kg. Še nedavno je bil paradižnik po 8 do 10 Din. Vendar je zdaj še precej dražji kakor je navadno v sezoni. Lani so ga prodajali celo izpod 4 Din kg. Tudi stročji fižol, domači pridelek se je nekoliko pocenil, in sicer so ga danes prodajale kmetice boljšega po 3 do 4 Din kg. Uvoženi stročji fižol je precej dražji, in sicer je po 6 Din kg. Med domačimi pridelki je zdaj že izredno mnogo novega krompirja, ki se je pocenil delno že na 2 Din kg. v splošnem pa ga ponujajo po 2.5 Din. Na izbiro je domače cvetače in kumar. Kumare so na kg po 5 do 6 Din. Precej je že zgodnjega zelja, ki je pa še drago. Najlepša salata je po 50 par glava.

Jajc je bilo danes v primeri s prejšnjim tržnim dnem zelo malo naprodaj in v splošnem so jih prodajali že po 14 do 15 komadov za 10 Din, komad pa po 75 par.

Stalni sadni trg je od dne do dne bolj založen z raznimi vrstami pravkar dozorelega sadja. Največ je marelic, ki so po 6 do 10 Din kg, precej je tudi že breskev, ki so že najlepše po 16 Din, hruške so po 6 do 10 Din, ringlo je po 4 Din in nova jabolka pa po 10 Din. Zanimivo je, da so poleg novih jabolk naprodaj tudi še izredno dobro ohranjena stara, ki so pa seveda primerno dražja, in sicer po 20 Din kg.

Tri nesreče v enem dnevu

Škofja Loka, 6. julija

V skofji Loki so se pripetile v ponedeljek kar tri nesreče. Po Spodnjem trgu so se pripeljali na motociklu s prikolico trije moški. Vozač pa je menda izgubil oblast nad krmilom in že je bila nesreča tu. Motocikel se je zaletel v brzojavni drog in se prevrnil. Po čudnem naključju so odnesli vsi trije zdravo kožo, le motocikel se je močno poškodoval. Precej huda nesreča se je pripetila proti večeru pri Kapucinskem mostu. Balantov hlapec Peter Megušar je peljal domov voz sena. Pod obokom pri Ogorevčevi hiši se je naenkrat pojavila pred njim delavka Marija Svoljšakova iz starološke občine. Konj se je takoj ustavil, vendar je pa delavka zavozila s kolesom naravnost vanj, da je padla, obenem se je pa prevrnil voz, ker je bil voznik zavil v stran. Hlapec je imel komaj še toliko časa, da je skočil s koscem na pločnik. Da ni storil tega, bi bil odletel čez ograjo v 15 m globoko strugo Selščice, tako je pa oba moška le stisnilo k ograji. Svoljšakova se je precej pobila in so jo morali odnesti k zdravniku dr. Homanu. Manjše poškodbe je pa odnesel tudi Megušar.

Čudna nesreča se je pripetila proti večeru na mostu Lebnovega mlina. Čez most so gnali več konj in eden se je nenadoma splašil. Pomikal se je zadenski proti ograji, jo zlomil in padel znak v skoraj 6 m globoko strugo Selščice. Da ni voda tu zelo globoka, bi se bil gotovo ubil, tako se mu pa ni zgodilo nič hudega.

Beležnice

KOLEDAR

Danes: Sreda, 7. julija katoličani: Vilibald.

DANAŠNJE PRIREDITVE

KINO IDEAL: Barcarola.
KINO UNION: Veliki in mali svet.
KINO ŠIŠKA: Otroci Pavlove ulice (ob 20.30).

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6. Ilovčevar, Celovška cesta 62. Gartus, Moste, Zaloška cesta.

Izpod sita

Ker je nas ljudi preveč na svetu in ker se močno razlikujemo po spolih, stanovih, starosti, pameti in še drugih zunanjih ali notranjih znakih, je bilo treba primerno razdeliti nas, da ne nastanejo zmešnjave. Saj so še ovce in kozli razdeljeni, pa bi ne bili ljudje kot krone stvarstva! Beseda je o kategoriji fantov. Poznamo navadne fante, fejst fante, fante od fare, fante s krivci, fante s krivci na aufbiks, fante z nožl, fante, ki imajo rad dekleta, fante, ki deklet ne smejo imeti, pa jih vseeno imajo, ter fante v pokoju ali zakrknjene samce. Kateri so zdaj pravi, naši, samoslovenski fantje brez jugoslovenskih bacilov? Ali so fantje tudi možje in možje fantje ali oboje skupaj?

Dajmo, domenimo se in postavimo eno samo opredelitev pojma fant tako, da bo držala in da bo veljavna za vse. Če tega ne storimo, utegnejo nastati zmešnjave in bi se lahko primerilo, da bi fantje ene branže, recimo tisti s krivci na aufbiks, navalili na one fante, ki imajo dekleta, čeprav jih ne smejo imeti, pa bi se razvil pretep, tepež ali celo pokolj. To bi pa menda ne bilo v fantovskem interesu, še manj pa v interesu lepih fantovskih klobukov.

SOKOL

Nastop vojakov Sokolov na Viču

Vič, 7. julija

Sokolsko društvo Ljubljana-Vič bo imelo v nedeljo 11. t. m. svoj vsakoletni sokolski praznik, ki pa bo letos še posebno pomemben, saj nastopijo pri javni telovadbi naši vojaki — Sokoli 16. artil. polka pod vodstvom poročnika br. Sladovića. Vojaki — Sokoli bodo izvajali proste vaje s puškami, ki bodo gotovo vzbudile navdušene ovacije gledalcev. Kdor je videl zadnji nastop naše hrabre vojske na okrožnem zletu v št. Vidu, nepopisne ovacije, ki jih je doživelo vojaštvo, ta bo tudi v nedeljo rad prihitel na naš javni nastop, kjer bomo skupno z našo narodno vojsko manifestirali za jugoslovensko nacionalno in Tyrševo sokolsko misel. Odveč bi bilo poudarjati pomen vojaških nastopov v današnji dobi. Naša hrabra vojska je na letošnjih javnih nastopih širom domovine znova dokazala, da sta vojska in Sokol eno, ki bosta branila močno in nedeljivo Jugoslavijo proti vsakomur. Zato je prav, da delujeta vojska in Sokol roko v roki po geslu, ki ga je nedavno izrekel pri svojem odhodu visok vojaški dostojanstvenik: Kjer vojska, tam Sokol, kjer Sokol, tam vojska.

Tako bomo tudi na Viču skupno manifestirali z našo hrabro vojsko za vzvišene ideale, ki nam jih je zapustil naš prvi Sokol blagopokojni Viteški kralj Aleksander I. Zedinitelj. Naša nastopajoča vojska se zbere v nedeljo 11. t. m. ob pol 16. pred Narodnim domom, odkoder bo skupno s sokolskimi gosti in godbo Sokola I. Tabor odkorakala na Vič. Pozivamo vse zavedne Ljubljančane, da se pred Narodnim domom pridružijo naši vojski in odkorakajo z njo na Vič. Nastop bo ob 17. na letnem telovadišču nakar bo sledila zabava.

Vabimo vsa bratska društva, ki se nameravajo udeležiti našega nastopa, da se zberejo v kroju s prapori pred Narodnim domom v Ljubljani in odkorakajo skupno na Vič. Prav tako pa vabimo sokolstvu naklonjeno občinstvo, da nas poseti v velikem številu. Na svidenje na Viču! Zdravo!

*

— Vaditeljski zbor Ljubljanskega Sokola naznanja, da bo v juliju in avgustu telovadba članic v ponedeljkih in četrtkih od 19. do 20. ure, telovadba ženskega naraščaja pa od 18. do 19. ure.

Iz Celja

—c **Požar na Ljubečni.** V ponedeljek okrog 13.30 je med nevihto treščilo v hlev posestnika Mirnika na Ljubečni pri Celju. Poslopje je pogorelo do tal. Gasilcem iz Trnovelj, Gaberja in Celja je kmalu uspelo lokalizirati požar in preprečiti še večjo nesrečo. Gasilno akcijo je zelo oviralo pomanjkanje vode.

—c **Tri nesreče.** V nedeljo je padel 20-letni ključavničarski pomočnik Anton Kočevar iz Celja na cesti s kolesa in si zlomil desno roko. Na Ločici pri Polzeli je padel 27-letni hlapec Leopold Vrečar pri delu tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo. V železarni v Štorah si je 54-letni delavec Ivan Vinček iz Kresnik pri Teharju pri padcu zlomil več reber. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

—c **V celjski bolnici** sta umrla: v ponedeljek 78-letna občinska reva Marija Piklova iz Petrovč, v torek pa 48-letni Ivan Turk, lovec pri oskrbništvu graščine Novi klošter pri Polzeli.

Iz Škofje Loke

— **Na družabnem večeru škofjeloških častnikov** v Oficirskem domu na Štemarjih smo v soboto zopet videli, kako tesne vezi vežejo našo narodno vojsko in civilno prebivalstvo. Sodelovala je godba I. planinskega polka. Poslovilne besede odhajajočemu kapetanu g. Podpacu je spregovoril komandant polkovnik g. Markelj, ki je obenem prisrčno pozdravil prvič prisotnega novega kapelnika g. Smrekarja. Potem se je pa razvila prijetna zabava, med katero je bila prirejena tudi tombola.

— **Tombola škofjeloškega Sokola** bo letos še posebno privlačna. Tombol bo letos najbrž več in tombola bo prirejena tako, da bo srečnih dobitnikov čim več. Prirejena bo poleti, dan pa še ni določen.

DNEVNE VESTI

— **Izredno zasedanje arhierejskega sabora.** Arhierejski sinod pravoslavne cerkve je včeraj brzojavno povabil vse arhiereje v državi naj pridejo v Beograd na izredno zasedanje arhierejskega sabora, ki bo jutri.

— **Vse, kar je prav.** V »Slovencu« beremo, da je bil pokojni nadškof dr. A. B. Jeglič največji mož, kar jih je kdaj rodila slovenska zemlja. Čast, komur čast in mi smo zadnji, ki bi se hoteli omalovažujoče dotakniti zaslug pokojnega vladike, vendar si pa dovoljujemo vprašanje: Ali se je dotični, ki je to trditev zapisal, zavedal, kaj je storil?

— **Sprejem učencev v šole pri železniških delavnicah.** V obrtne šole pri glavnih železniških delavnicah bo sprejetih v šolskem letu 1937-38 220 učencev, ki se bodo učili ključavničarske, strugarske, kovaško-kotlarske, mizarske, električarske, pleskarske, modelirsko-mizarske, tapetniške in livarske obrti. Sprejetih bo po 40 učencev v šole v Nišu, Zagrebu, Mariboru in Sarajevu, po 30 v Petrovgradu in Smederevu. Prošnje je treba vložiti pri upravah železniških delavnic.

KINO UNION
TEL. 22-21

Danes poslednjič!
Divna ljubezenska balada
VELIKI IN MALI SVET
v glavnih vlogah: Viktor de Kowa, Heinrich George, Adela Sandrock

Predstave danes ob 19.15 in 21.15 uri

— **Državni davki.** Po podatkih finančnega ministrstva so znašali lani davki od podjetij zavezanih javnemu polaganju računov: uprava mesta Beograda 68.202.000 (v primeri s predlanskim letom 19.462.000 manj), moravska banovina 2.023.000 (983 tisoč več), vardarska ban. 1.141.000 (490 tisoč več), zetska banovina 10.000 (7000 manj), dunavska banovina 5.094.000 (645 tisoč več), drinska banovina 2.850.000 (1.166.000 manj), vrbaska banov. 2.153.000 (1.010.000 več), primorska banovina 2 milijona 698.000 (907.000 več), savska banovina 95.440.000 (60.750.000 več) in dravska banovina 15.231.000 (1.924.000 več). Vseh davkov iz tega naslova je bilo plačanih lani 194.742.000, za 46.098.000 več nego predlanskim. Značilno je, da so padli dohodki od družbenega davka lani na področju Beograda skoraj za 20.000.000, dočim so se v naši banovini povečali za blizu 2 milijona v savski banovini pa za dobrih 60 milijonov.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM v Šiški — Telefon 33-87

V torek, sredo in četrtek ob pol 9. uri
velefilm, nagrajen z zlato medaljo
Otroci Pavlove ulice
po istoimenskem romanu Ferenca Molnarja.

V soboto: **KOČIJAŽEVA PESEM**
Paul Hörbiger

— **Letošnja tujskoprometna sezona bo dobra.** V Splitu je bila včeraj seja Zveze za pospeševanje turizma, na kateri je bil za predsednika ponovno izvoljen dr. Tartaglia. Iz tajniškega poročila je razvidno, da bo letos tujskoprometna sezona na našem Jadranu dobra najmanj tako, kakor je bila lani. Razen dobre poletne sezone se obeta tudi ugodna jesenska sezona. Letos so prvič napovedane tri velike skupine letoviščarjev iz Anglije, okroglo po 250 članov. Prva skupina Angležev prispe 5., druga 19. avgusta, tretja pa 11. septembra.

— **Podaljšanje roka za izročitev kmečkih menic.** S koncem junija je potekel podaljšani rok, v katerem so morali denarni zavodi in kreditne zadruge ter njihove zveze izročiti Privilegirani agrarni banki svoje portfelje kmečkih menic. Večina naših denarnih zavodov je menice izročila, mnogi jih pa še niso. Manjši je bil odziv pri kreditnih zadrugah. Zato je uprava PAB podaljšala denarnim zavodom rok za izročitev menic do 1. avgusta, dočim možnost odobritve daljšega roka za kreditne zadruge še proučuje.

— **V Beogradu se snuje pododbor Združenja rezervnih oficirjev.** Doslej Beograd ni imel svojega pododbora Združenja rezervnih oficirjev in ratnikov, temveč je bila središnja uprava obenem beograjski pododbor. To stanje je bilo pa nevzdržno in na letošnjem kongresu je bilo sklenjeno naj se ustanovi v Beogradu poseben pododbor. Te dni so imeli rezervni oficirji konferenco, na kateri je bila izvoljena začasna uprava novega pododbora. Za predsednika je bil izvoljen Krsta Mihajlovič, za tajnika pa Radovan Polkič.

— **Film »Princesa koral« izdelan.** Snoči je odpotovala iz Zlarina filmska skupina, ki je včeraj dovršila izdelovanje filma »Princesa koral.« Obenem so posneli več romantičnih prizorov, ki jih bodo porabili za film »Dežela tisočerih otokov«. Film »princesa koral« bo tekel v septembru istočasno v 2000 kinematografih. Stroški za ta film so znašali doslej 15.000.000 Din. Svetozar Petrovič je dobil za sodelovanje v njem 450.000, Ita Rina pa 120.000 din. Državni uradnik pri nas mora garati skoraj 10 let, da zasluži toliko kakor je zaslužila Ita Rina v nekaj tednih, da o Svetislavu Petroviču niti ne govorimo. V čudnih časih živimo in čudno se ceni človeško delo.

— **Holandci kupujejo naše rudnike.** Dunajska »Die Börse« poroča, da bi Holandci radi kupili naše rudnike Lubija in Vareš, za katere ponujajo 2 milijona holandskih goldinarjev. S to investicijo naj bi se povečala proizvodnja železa od 40 na 80 vagonov dnevno.

— **Pedološki kongres v Ljubljani.** Poročali smo že, da bo od 26. do 28. avgusta v Ljubljani II. vseslovanski pedološki kongres. Danes ob 19. bo v lovski sobe gostilne »Pri Sokolu« sestanek, ki bo na njem predsednik stalnega odbora iz Brna g. dr. Mihajlo Rostohar poročal o podrobnostih kongresa. Prijavilo se je iz Poljske 7 predavateljev, iz Češkoslovaške 25, iz Jugoslavije 33, med njimi dr. Karel Ozvald, prof. Jakob Šolar, dr. Stanko Gogala, prof. Gustav Šilih, dr. Branko Goslar in dr. Božo Škerlj. Prijave iz Bolgarije pa pripravljalni odbor še pričakuje.

— **Iz »Službenega lista«.** »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 54 z dne 7. t. m. objavlja navodila za sestavo predloga proračuna državnih razhodkov in dohodkov s predlogom finančnega zakona za leto 1938-39, avtentično tolmačenje čl. 36 uredbe o likvidaciji kmečkih dolgov in objave banske uprave o pobiranju občinskih davščin v letu 1937-38.

— **Za mrtvega proglašen.** Okrožno sodišče v Celju je uvedlo postopanje, da se proglasi za mrtvega Franc Ugovšek, pristojen v občino Gornji grad okolica, ki je odšel ob mobilizaciji kot vojak 26. domobranskega polka v Mariboru na rusko bojišče odkoder se je zadnjič oglasil oktobra 1914.

— **Spomin na bitko na Kajmakčalanu.** V ponedeljek 12. t. m. se obhaja na Kajmakčalanu vsako leto »Slavac« v spomin kajmakčalanskih junakov. Vsem udeležencem je odobril prometni minister 75% popust na državnih železnicah. Objave za znižano vozninо te dobe pri pododboru Združenja rezervnih oficirjev v Ljubljani, Kongresni trg 1-II. v društveni sobi v petek 9. t. m. od pol 18. do pol 19. ure. Uprava.

— **Borza dela v Ljubljani** sprejme pleskarja, mehanika za pisalne stroje, 6 trgovskih potnikov, čevljarja za zbita in šivana dela, kovača za vzmetno kladivo, 2 stavbna ključavničarja, 3 mizarje, kolarja, 2 hlapca, čevljarja, prikrojevalca tkalskega podmojstra in 4 delavce za izdelovanje lesenih čevljarskih žebljičkov.

Prijetno in zdravo osvežilo
v poletni vročini je kozarec Rogaške Slatine same, ali pomešane z naravnim sadnim sokom. Kakor pihljajočo sapico občutijo to Vaši notranji organi

— **Nevarnost stavke cestne železnice v Zagrebu.** Uslužbenci cestne železnice v Zagrebu se borè za službeno pragmatiko in zagrozili so s stavko, če njihovim zahtevam ne bo ugodeno. Če se do jutri ne prično pogajanja se bo cestna železnica v Zagrebu ustavila.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi da bo vroče in spremenljivo vreme, krajevne nevihte. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Splitu 32, v Zagrebu 31, v Beogradu 30, v Ljubljani in Mariboru 29, v Skoplju 28, v Sarajevu 27. Davi je kazal barometer v Ljubljani 760.6, temperatura je znašala 17.

— **Huda avtomobilska nesreča ob Bohinjskem jezeru.** K občinskemu tajniku Janu Ulmanu v Kamniku je prišla te dni na obisk iz Češkoslovaškega njegova svakinja Jožefa Ulmanova in njen 16letni sin Bogomir Jan Ulman. Oba sorodnika ter kamniški trgovec Franc Fajdiga so se včeraj odpeljali na izlet na Gorenjsko in sicer k Bohinjskemu jezeru. Srečno so prispeli gori, nazaj grede pa se jim je pripetila težka nesreča. Na nekem ovinku ob jezeru se je avto nagnil, nato pa se prekucnil na levo stran in vse izletnike pokopal pod seboj. Težko poškodovane izletnike so potegnili izpod avtomobila ljudje, ki so se mudili v bližini. Pri nesreči se je Fajdiga, ki je šofiral utrl več reber, ostali pa so imeli zlomljene leve roke. Ponesrečence so pozneje spravili v nek privatni avto, ki jih je pripeljal ponoči v ljubljansko bolnico.

— **Roparji oskrunili mrliča.** V Prijedoru so lopovi v ponedeljek ponoči odkopali grob znanega bogataša Žarka Čanka in mu izdrli iz čeljusti 17 zlatih zob. Čanko je umrl že pred dvema letoma in od njega je ostal samo še okostnjak, ki so ga pustili skrunilci obenem s prazno literisko steklenico, iz katere so pili žganje kraj izkopanega groba.

— **Promet na cesti v Dravljah** je zelo živahen, ker je glavna cesta med Šiško in Št. Vidom zaprta. Pešci so povsod skrajno nedisciplinirani. Zlasti neprevidni so nedeljski izletniki, ki v gručah često zavzamejo cesto v vsej širini in se umaknejo vozilom šele, ko so jim vozila tik za petami. Oni dan je nek avtomobilist podrl na cesti kar tri otroke, pa je k sreči vozil počasi tako, da se ni pripetila hujša nesreča. Staršem priporočamo, naj malo bolj pazijo na svoje otroke, zmernejšo vožnjo pa priporočamo tudi neprevidnim kolesarjem, ki radi vozijo prehitro, zlasti okrog vogalov v Dravljah.

— **Ženi odgriznil nos.** V Somboru je prišlo v ponedeljek ponoči v hiši Ladislava Medve do krvavega obračunavanja med možem in ženo. Medve se je nedavno preselil iz Starega Bečeja v Sombor, da bi dobil službo maserja. Mož je pa precej udan pijači in zato sta se z ženo večkrat prepirala. V ponedeljek zvečer je zopet prišel pijan domov in je hotel zlesti skozi okno v sobo. Žena je že spala in ko se je zbudila je prihitela na dvorišče, kjer je pograbila grablje in kresnila moža štirikrat po glavi, da se je ves okrvavljen opotekel. Mož je pa zbral zadnje sile, planil na ženo in ji odgriznil nos. Ko so prihiteli na krike sosedje, so našli oba okrvavljena.

— **Kmetica skočila pod vlak.** V ponedeljek zvečer je skočila na postaji Dugoselo pod vlak neka kmetica, stara okrog 50 let. Kolesa so ji odrezala glavo. Zaenkrat še ni znano kako se piše in odkod je.

— **Nesreča na morju.** V Kaštelanskem zalivu med rtičem Poljuda in gričem Galijero se je pripetila v ponedeljek zvečer težka nesreča. Naš parnik »Galeb« je zavozil v albansko motorno jadrnico »Elbas« in jo skoraj preklal čez pol, da se je kmalu potopila. V zadnjem hipu je posadka našega parnika rešila vseh pet članov posadke albanske jadrnice. Škoda znaša okrog 150.000 din.

— **7-letni deček priredi koncert.** Snoči je nastopil v zagrebškem radiu 7-letni violinist Alenko Bellotti iz Splita, učenec Primorske glasbene šole v Splitu, ker je navzlic svoji mladosti eden najboljših učencev. Skladatelja Gotovac in Baranović ter dirigent Matačić so se zelo pohvalno izrazili o njegovi izredni nadarjenosti za glasbo. Alenko je znal čitati note prej nego besede.

— **Po nesreči se je ustrelil.** Pri vasi Magić Mala blizu Slavonskega Broda so našli v ponedeljek zvečer mrtvega 28-letnega učitelja Ivana Oičiča. Učitelj se je vračal z lova, pa se mu je po nesreči sprožila puška in naboj mu je udaril v glavo, da je bil takoj mrtev.

— **V Avstriji aretiran vlomilec Novak.** Zagrebška policija je že dolgo zasledovala nevarnega vlomilca Vladimirja Novaka. Oni dan so ga pa aretirali na Dunaju med racijo, ko so lovili vlačuge in postopače. Novak ima na vesti mnogo vlomov. Najprej bo zaprt v Avstriji, potem ga pa izroče našim oblastem.

Iz Ljubljane

—lj **Nova štirinadstropna hiša.** Igriška ulica bo sčasom dobila povsem drugo lice. Do te bila bolj predmestna ko mestna, zdaj pa že kaže, da bodo v nji kmalu same moderne stanovanjske hiše. Zadnja leta so bile v nji sezidane štiri večje stanovanjske hiše, zdaj pa zidajo peto ob začetku Borštnikovega trga, in sicer zida podjetje V. Battelino za E. Šušteršiča štirinadstropno hišo. Pritličje je že sezidano in v nekaj tednih bo stavba pod streho.

Figovec ima danes ob 7. uri zvečer pečenega odojka (prašička) na ražnju.

—lj **Veliki šentjakobski zvon je utihnil.** Šentjakobčani so postali včeraj naenkrat pozorni, ker se iz stolpa ni več oglasil veliki zvon. Zdaj šele so izvedeli, da je zvon zadnje dni preveč trpel in počil. Da bo zvon zopet za rabo, ga bodo morali preliti.

—lj **Konferenca o zračnem prometu Šušak—Ljubljana—Celovec—Graz.** Predsednik mestne občine sklicuje v zadevi zračne proge Šušak—Ljubljana—Celovec—Graz sestanek zainteresiranih faktorjev. Sestanek bo v petek ob 9. Na dnevnem redu je poročilo predsednika mestne občine ter razgovor o voznem redu, propagandi i.t.d.

—lj **Drzna tatica na trgu.** Davi se je prismukla h gneči kupovalk na živilskem trgu ženska srednjih let, ki je jela prav spretno posegati v njihove košare. Oborožena je bila tudi s škarjicami in je dvema gospodinjama prerezala usnjate držaje torbic, nakar so ji padle torbice same v naročje. K sreči pa je ena izmed kupovalk opazila početje drzne žeparke, predno je mogla odnesti plen in pete. Brž je poklicala strežnika, ki je tatico prijel in jo odpeljal na stražnico.

—lj **50 Din nagrade** dobi tisti, ki vrne malo zeleno papigo v vinarni Kajfež. Nebotičnik.

—lj **Vid vaših oči** si obvarujete le z optično čistimi brušenimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, izpraševanem optiku, Stari trg 9, Ljubljana.

Iz Trbovelj

— **Ciril metodov kres** je v soboto mogočno zagorel na letnem telovadišču tukaj šnjega Sokola. Okrog kresa se je zbralo mnoštvo prijateljev naše šolske družbe, ki tudi v naši dolini živahno deluje. Sokolska godba je neumorno svirala in dvigala veselo razpoloženje zlasti mladine, ki se je v velikem številu udeležila tega tradicionalnega slovanskega kresovanja. Šele v poznih nočnih urah, ko so se mogočni plameni kresa že polegli, so se jeli kresovalci razhajati na domove.

Silna nevihta nad Celjem

Celje, 7. julija 1937

Včeraj okoli 15. se je nad Celjem nenadoma stemnilo, da je nad mestom in okolico zavladal pravcati mrak. Okoli 15.45 je pa prihrumela nad celjsko kotlino silna nevihta, med katero je večkrat treščilo. V Celju je bilo vse mesto prazno. Nevihta, med katero je večkrat treščilo, je pa povzročila tudi veliko škodo, saj je gorelo na štirih krajih, a v žalcu je neurje zahtevalo tudi človeško žrtev. Najprej je v na Ložnici treščilo v kozolec posestnika Lipovška, kjer je bilo nakopičenega precej sena, a pod kozolcem je bilo spravljeno poljedelsko orodje. Na pomoč so prihiteli gasilci iz Celja, Babnega in Levca, ki so preprečili, da se ogenj ni razširil na sosedna poslopja. Kozolec je pogorel do tal in ima Lipovšek okoli 50.000 din škode.

Druga strela je zažgala vojaško skladišče, last g. Čaterja, ki stoji poleg milarne Hubertus na Spodnji Hudinji. V skladišču so bile velike zaloge sena in ovsa in seveda je bilo takoj vse poslopje v plamenih, ki so tudi že ogrožali sosedno milarno. Na kraj požara so prihiteli gasilci iz Gaberja, Celja, Škofje vasi, Teharjev in Trnovelj, ki so ogenj omejili. Kljub temu je škoda ogromna, saj so zgorele vse nakopičene zaloge, vredne okoli 200.000 din. Strela je omamila tudi vojaka, ki je stal pred skladiščem na straži. Vojaka so spravili na varno in mu z umetnim dihanjem rešili življenje.

Strela je zažgala tudi neko gospodasko poslopje v Prožinski vasi pri Štorah in neko poslopje v okolici Dramelj, gorelo je pa tudi v Svetinji, Dolžah, na Konjskem in v Šmartnem v Rožni dolini.

Smrtna žrtev strele

Žalec, 7. julija

Včeraj okrog 15.30 se je nenadoma stemnilo tudi nad Žalcem in nastala je huda nevihta. Vihar je na polju zalotil več koscev, ki so spravljali seno na voz. Med njimi je bil tudi hlapec in dninar Josip Obreza, star okrog 30 let, kar je treščilo v voz in ubilo Obrezo, vse druge, ki so stali okrog voza, je pa strela omamila. V hipu se je tudi vnelo seno, a silni naliv je ogenj kmalu pogasil. Obrezo so skušali z umetnim dihanjem in injekcijami obuditi k življenju, toda ves trud je bil zaman, kajti nesrečnež je bil že mrtev. V Žalcu se je videl odsev mogočnega ognja, ki je divjal nekje v celjski okolici.

Iz Maribora

— **Predstojništvo mestne policije v Mariboru** sporoča, da se vrše redni polletni pregledi motornih vozil, ki služijo javni uporabi, to je avtobusov, avtotaksijev in avtoizvoščkov ter vseh v letošnjem letu še nepregledanih motornih vozil iz Maribora ter obeh srezov dne 14. in 21. julija ob 15. uri v mestni plinarni v Mariboru.

— **Železničarji:carinikom.** V soboto, dne 10. julija ob 18.30, uri se bo končal spor med mariborskimi železniškimi uradniki in cariniki na stadionu SK Železničarja, kjer bodo odigrali nogometno tekmo. Seveda bo to srečanje nudilo gledalcem mnogo zabave.

— **Kroglo v srce** si je v nekem tukajšnjem hotelu pognala 19 letna natakarica Vera Mlinarič iz Celja. Dekle se je v hotelski sobi sprlo s svojim izvoljencem. Ko se je ta za nekaj časa odstranil iz sobe, je mlada Vera poiskala samokres in si pognala kroglo pod srce. Obupanko so prepeljali v tukajšnjo bolnico, kjer so ji zdravniki s takojšnjo operacijo rešili življenje.

— **Gozdovniki iz Maribora so včeraj** odpotovali na taborjenje pod Martuljkom, kjer se bo sestalo več gozdovniških družin. Mariborski gozdovniki bodo v taboru ostali ves mesec.

— **Harmonikarji pojdejo v Dravograd.** V nedeljo, dne 11. t. m. se odpeljejo mali mariborski harmonikarji g. Vilka Šušteršiča v Dravograd, kjer bodo na povabilo tamkajšnjih prirediteljev igrali, peli in plesali v sokolskem domu. Zanimanje za koncert edinstvenih mariborskih malčkov je v Dravogradu zelo veliko in bo koncert kot povsod tudi tam nedvomno zelo lepo uspel.

— **Vinska razstava na mariborskem tednu.** Ker smo sredi vinorodnih krajev, ni slučajno, da prirejajo vsako leto na Mariborskem tednu vinsko razstavo, za katere se zanimajo ne samo kupci iz naše države, marveč tudi iz tujine. Tudi letos je bil odziv naših razstavljalcev vin nad pričakovanje dober, saj se je doslej prijavilo že 125 vinogradnikov, ki želijo razstaviti svoja vina na Mariborskem tednu. Strokovnjak, ki vodi to razstavo, bo tudi letos lahko od poslanih vzorcev izbral preko 100 najboljših vrst štajerskih vin, ki bodo uspešno uveljavili slovensko vinogradništvo. Vinska razstava na VI. Mariborskem tednu bo tudi letos združena s tradicionalno vinsko pokušnjo.

Iz Ptuja

— **Prva kolonija podmladkarjev JS odpotovala na morje.** V petek je odpotovala iz Ptuja prva skupina podmladkarjev JS z drž. realne gimnazije na morje. Odpotovalo je 35 dijakov in dijakinj pod vodstvom g. prof. Veselka. Odpotovali so najprej v Split, odkoder so se odpeljali s parnikom v Bakar, kjer ostanejo teden dni v domu JS. Tukajšnji postajni načelnik g. Keržar jim je šel zelo na roko ter jim priskrbel za potovanje poseben vagon.

— **Pomanjkanje orientacijskih tabel.** Tujci, ki prihajajo v Ptuj, zlasti avtomobilisti, zelo pogrešajo orientacijske table. Mestna občina je sicer preskrbela eno tablo, ki je na hiši, kjer je Strohmajerjeva gostilna. Ta tabla pa nikakor ne zadostuje za tujski promet. Že na Dravskem mostu in sicer na desnem bregu, bi morala biti označena smer ceste. Večkrat se zgodi, da avtomobilist, ki namerava v Ormož, zavozi z vozilom po ozki ulici v breg ter se znajde v Prešernovi ulici, odkoder ne ve poti naprej. Istotako je potrebna orientacijska tabla na Ornikovi hiši, kjer naj bi pokazala tujcu smer vožnje v Ormož in Ljutomer. Svoječasno je tu že bila taka tabla in ne vemo, zakaj so jo odstranili. Zelo potrebno bi tudi bilo, da bi bil vsaj čez dan na Florjanskem trgu na razpolago prometni stražnik. Če že imamo v Ptuju »Putnika«, ki naj bi pospeševal tujski promet, moramo poskrbeti tudi za zadostno orientacijo.

Huda nesreča v Tuhinjski dolini

Na klancu pri Kozjaku v Tuhinjski dolini se je danes dopoldne pripetila huda nesreča. Nek osebni avtomobil se je na zavoju najbrže zaradi prenagle vožnje prevrnil. En potnik je dobil hude, drugi pa lažje poškodbe. S pošte Motnik so o nesreči obvestili reševalno postajo v Ljubljani, ki je oba ponesrečenca prepeljala v ljubljansko bolnišnico. Podrobnosti še niso znane.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklici, izjave beseda Din 1.—, davek posebej
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO
Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

BUREK
tister in vsa lahka letna oblačila v elegantni izdelavi nudi ceneno
PRESKER,
Sv. Petra cesta 14

50 PAR ENTLANJE
ažuriranje, vezenje zaves, perla, monogramov, gumbnic. Velika zaloga perla po 6.75 Din »Ljubljanac« Gosposvetska 12.

LOKAL
z modernimi izložbami se odda v centru. Naslov pove uprava! 1721

KLIŠEJE
ENO IN VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

POSEST
Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

HIŠICO
dvostanovanjsko s 700 kv. m parcelo prodam. Vsa pojasnila pri lastnici, Vrhnika, Kolodvorska 8-I. 1659

PERZIJSKE PREPROGE
in še druge starinske vrednosti nudim po neobičajno solidni ceni. Ogled vsak dan, od 10. do 12 in od 16. do 19. ure v Beethovnovi ulici, II. nadstropje, vrata št. 22.
ORIENT-KARPET

Makulaturni papir
proda
uprava „Slovenskega Naroda"
Ljubljana, Knaflijeva ulica štev. 5

NOVI
„NA ZRAKU PREVETRENI"
PUDER

Senzacionalno odkritje pariškega kozmetičnega kemika.

Puder desetkrat finejši in lažji, kakor se je kdaj dalo sploh misliti! V promet prihaja samo puder, ki plava v zraku. To je senzacionalna nova metoda nekega pariškega kemika, po kateri se zdaj pripravlja TOKALON. Zato se puder Tokalon tako gladko in enakomerno razprostre po koži, pokrivajoč jo s tenčico lepote. Rezultat je v ljubkosti, ki je videti naravna. V tem je razlika od staromodnih težkih pudrov, ki dajejo samo »izumetničeni« videz. Pri vsem tem pa vsebuje puder Tokalon še peno smetane, zaradi katere se drži na koži 8 ur. Tudi v najbolj separnem lokalu Vam lica ne bo treba olepšavati, če uporabljate puder Tokalon. Ob koncu dolgega plesnega večera bo Vaša polt še vedno sveža in brez bleska.

Direktor Ivan Jeras pri Abrahamu

Ljubljana, 7. julija.

Jutri bo praznoval 50-letnico rojstva g. Ivan Jeras, direktor družbe »Sladkor« v Ljubljani, v vseh industrijskih in trgovskih krogih širom Slovenije znan kot trgovski strokovnjak in izboren organizator.

Jubilant je bil rojen 8. julija 1887 na Reki. Njegova roditelja Ivan in Marija Jeras sta vzgojila v strogo nacionalnem duhu šest sinov in pet hčera, ki so vsi na uglednih položajih. Iz Jerasove rodbine sta izšla tudi znana dobrovoljca prof. Jožko in Srečko Jeras, ki sta se borila v Dobrudži in na solunski fronti za Jugoslavijo. Prvi je podnačelnik Sokola kraljevine Jugoslavije v Beogradu in predsednik organizacije dobrovoljcev v Ljubljani.

Direktor Ivan Jeras je obiskoval gimnazijo v Ljubljani in se po končanih trgovskih študijah posvetil trgovskemu poklicu. Pred vojno je bil dolga leta vodja knjigovodstvenega oddelka spedicijske tvrdke »Adriatica« v Trstu. Med svetovno vojno je bil zaradi svojega nacionalnega prepričanja in ker sta njegova brat kot dobrovoljca služila v jugoslovanski dobrovoljski diviziji zaznamovan kot »p. v.« (politično osumljen) in je moral prestati marsikatere šikane, zlasti v Brixnenu n. Tirolskem in v Ljubljani. Tu so ga denuncirali, da se je omalovažujoče izražal vpričo vojakov o Avstriji in da je med moštvom na bojišču propagiral jugoslovensko idejo.

Ob prevratu ga najdemo na Koroškem, kjer je za časa bojev organiziral aprovizacijo za okrajno glavarstvo Borovlje, južni del Vrbskega jezra in Celovca ter slovenski del beljaškega okrajnega glavarstva. Aprovizacijski urad s sedežem v Borovljah je vzorno vodil do oktobra 1920, ko smo zaradi nesrečnega plebiscita izgubili Koroško.

Nato je leta 1921 prevzel vodstvo družbe »Sladkor« v Ljubljani, ki jo že 17 let uspešno vodi. Jubilant se pa udejstvuje tudi na drugih trgovskih področjih. On je predsednik Društva industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani, odbornik in delavec v mnogih drugih trgovskih korporacijah, predsednik društva Feniksovih zavarovancev itd. Kot zaveden Sokol in odličen naprednjak sodeluje tudi v mnogih nacionalnih in narodnobrambnih organizacijah, a posebno so mu pri srcu koroški Slovenci, ki jim vedno in povsod, kolikor je pač v njegovi moči, lajša gorje.

Kot zvestemu naročniku našega lista čestitamo tudi mi k njegovemu življenjskemu jubileju in mu kličemo: Še na mnoga leta!

Najbolj tvegane tatvine

Zasačen v trgovini — V pijanosti je skušal ukrasti kolo — Obsodba zaradi potvorbe volilnega rezultata

Ljubljana, 7. julija.

Izmikavti, ki iščejo plena po zasebnih stanovanjih, ne tvegajo toliko, kakor tatovi, ki imajo na piki trgovine. Potrebna je že precejšnja izkušnja in še večja drznost, da stopi človek v veliko trgovino s tatinskim namenom. Posebno tvegane so te vrste tatvine v velikih trgovinah, kakor je na primer trgovina I. C. Mayerja, ki ima, kakor vse večje trgovine že v Ljubljani, svoje osobje izvežbano tudi v preži na kupce, ki tako mimogrede vtaknejo kos blaga pod suknjič ali v aktovko. V velikih mestih imajo v velikih trgovinah nastavljene posebne detektive, ki pazijo samo na sumljive kupce, še bolj pa na sumljive kupovalke, ker je znano po podatkih kriminalne statistike, da kradejo v trgovinah z največjim uspehom ženske.

Trgovski pomočnik F. Ivan je tudi tvegal tako tatvino v trgovini I. C. Mayer. Prisodil si je najbrže večjo sposobnost za take posle, kakor jih v resnici ima, čeprav je prestal že težke kazni v jetnišnicah. Doslej je bil zaradi tatvin kaznovan že dvakrat, večje grehe ima pa že na vesti kot slepar. Zaradi goljufije je bil obsojen že na 3 leta in pol robije. Tatu so zasačili, ko je skušal odnesti 32 m blaga za blazine v vrednosti 280 din.

Pred sodniki malega senata s predsednikom s. o. s. Lederhasom je obtoženec priznal tatvino, kakor jo je priznal že v preiskavi. Popolnoma udan v usodo je odgovarjal apatično na vsa vprašanja. Na vprašanje, zakaj je kradel, je odgovoril, da je bil nekako razburjen. Je torej človek, ki krade v razburjenosti, skratka, nenavaden človek. Predsednik senata ga je najprej izpraševal, zakaj je kradel, kajti v zapisnik skoraj ne gre zapisati, da je kradel zaradi tega, ker je bil razburjen. Obtoženec je še dodal, da je bil brez posla in v stiski. Pojasnil je še, da so se tiste sleparije, zaradi katerih je sedel, tikale družinskih in zakonskih razmer. Sodniki so ga obsodili upoštevajoč vse olajšilne okolnosti na 3 mesece strogega zapora in na izgubo državljanskih častnih pravic za 2 leti.

PIJANOST NI NIČ POMAGALA

Mladi žagar Skok Martin, ki tudi ni bil prvič zaradi tatvine pred sodniki, se je zagovarjal s pijanostjo. Ko bi ne bil še nikoli kaznovan, bi mu sodniki morda verjeli, da ga je trenutno obsedel tatinski demon, ko je bil natreskan, ter mu pošepetal v dušo, naj ukrade kolo, ki je bilo naslonjeno ob hišo in bilo last Vozla Josipa. Stražnik je tatu opazil in ga aretiral, na sodniji je pa izpovedal, da obtoženec ni bil tako pijan, da ne bi vedel, kaj dela.

V takih primerih se človeku vedno vsili misel, ali niso ljudje, ki na primer kradejo z zavestjo, ki je skaljena z alkoholom, bolj tatinski kakor ljudje, ki so trezni in šele s pomočjo razuma zbero toliko volje, da kaj izmaknejo. S skaljeno zavestjo izvršena tatvina bi kazala na človeka, ki je tat v podzavesti, torej pravi, rojeni tat s pristnimi tatinskimi instinkti. Kdo ve, kako je s to zadevo, vemo samo to, da je po našem kazenskem zakoniku skaljena zavest olajšilna okolnost.

Senat je obtožencu prisodil 5 mesecev strogega zapora in mu odvzel državljanske pravice za 3 leta. Obsojencu se je zdela kazen previsoka in je prijavil takoj priziv.

Z ZAREZAMI V KLOP JIH JE ŠTEL

Dne 5. avgusta l. 1934. so bile ponovne občinske volitve za občino Lukovica na voliščih v Krašnji, Lukovici in v Blagovici. V Krašnji so volitve izvedli v redu, v Lukovici je bilo pri volitvah nekaj upravno političnih pogrešk, v Blagovici pa je bil kršen zakon, kakor pravi obtožnica proti posestniku in gostilničarju Francu Benkoviču iz Blagovice in šolskemu upravitelju Francu Sevniku, ki je bil ob volitvah upravitelj v Tuhinju, zdaj je pa v Radočaju v delniškem srezu. Benkovič je bil predsednik volilnega odbora, Sevnik pa vodja volilnega zapisnika.

Proti volitvam se je tedaj pritožil posestnik Janez Gostinčar na upravno sodišče v Celju. To sodišče je ugotovilo nerednosti in volitve razveljavilo. Volilci so postavili dve listi, in sicer listo Antona Kersnika z Brda in listo Franca Novaka, posestnika iz Št. Vida. V prid Franca Novaka sta volila dva mrtva in 45 takih, ki sploh niso bili na volišču itd. Na ta način je zmagala Novakova lista. Zaradi potvorbe volilnih spisov sta bila obtožena prestopka po § 84 in § 87 zakona o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino v zvezi z določbo 52 zakona o občinah in zaradi zločinstva zoper službeno dolžnost po § 397/II k. z. Benkovič Franc in Sevnik Franc. Dne 18. novembra predlanskim sta bila oba oproščena zaradi pomanjkanja dokazov. Državni tožilec dr. Fellaher je prijavil priziv in apelacija je prizivu ugodila. Včeraj sta Benkovič in Sevnik zopet sedela na zatožni klopi in zopet zanikala krivdo, češ da nista imela namena volilne spise potvoriti, dopustila pa sta možnost, da so nastale ugotovljene nerednosti v razburjeni atmosferi, katera je vladala ob začetku volitev. Senat je zaslišal več prič. Glavna priča je bil poslanec Anton Kersnik, ki je obrazložil, kako so njegovi zaupniki kontrolirali volitve. V Blagovici je njegov zaupnik Pestotnik, ki menda ne zna pisati, štel volilce za Kersnika z vrezi v šolsko klop. Na ta način je Kersnik vedel, koliko glasov je bilo oddanih zanj. Razen tega so se vsi njegovi pristaši zglasili v njegovi zasebni volilni pisarni. Po volitvah je šel od hiše do hiše in ugotovil, kateri volilci sploh niso volili. Na ta način je lahko precej natančno izračunal, da bi morala zmagati njegova lista in ne Novakova.

Branilec dr. Marijan Zajec je poudarjal, da gre predvsem za vprašanje, ali sta obtoženca z namenom zagrešila ugotovljene nerednosti. Za to pa ni nobenega dokaza, vsa obtožba je zgrajena na indicih in domnevah. Benkoviču je bilo vseeno, ali zmaga Kersnik ali Novak, med volitvami je bil večkrat izven volilnega lokala. Iz stvarnih in tudi iz pravnih razlogov je oprostitev obeh obtožencev nujna. Senat je pa oba obtoženca spoznal za kriva in obsodil po obtožnici vsakega na 4 mesece strogega zapora pogojno za 2 leti z utemeljitvijo, da ni bilo drugače mogoče, kakor da sta se oba obtoženca sporazumela in oba skupaj potvorila volilne spise. Branilec dr. Zajec je takoj prijavil priziv proti tej sodbi, tako da bo o krivdi ali nekrivdi odločevala še apelacija.

Kdo dejansko vlada na svetu?

Dogodki zadnjih let kažejo, da igra še vedno glavno vlogo v svetovni politiki Anglija

Razvoja evropskih držav v srednji in vzhodni Evropi ne moremo dobro razumeti zato marsikomu tudi ne pride niti na misel, da svetu vlada prav za prav londonska City, bančna četrt. To je skrita, diskretna svetovna vlada, ki se zelo rada skriva za interesi države. V Angliji, kjer je bilo načelo gospodarskega liberalizma zavrženo šele leta 1930, si je londonska City ohranila doslej svoj mogčen, odločujoč vpliv. Druga takšna vsemogočna svetovna organizacija je v Ameriki Wall Street, ki ji mora služiti Bela hiša in kongres tja do samega Roosevelta. Državna administracija je brez moči, razen tega se pa še uradništvo menja z vsakim režimom. Šele po ogromnem krahu osebne podjetnosti je bil Roosevelt prisiljen začeti si organizirati močno birokracijo in poseči po pooblastilih, ki so bila prej samo v rokah Wall Streeta, toda v zavesti, da lahko ostane na vladi samo, če se opre na to edino vlado v Ameriki.

V Franciji se je zdelo na previ pogled, da bo vedno le država, vlada gospodar situacije. Toda znano je bilo, da je Francijo vladala le Banque de France, ki je bila in je še v rokah 200 družin. Blum je poskušal vreči temu divjemu žrebcu uzdo državne volje na vrat, toda če se bo obdržal, bo treba to pripisati samo temu, ker bo šel tja, kamor bo koni hotel in ne on. Finančni bojkot 200 družin je zdaj vrgel Bluma v naročje mednarodnega kapitala in Blum je odvisen od ljubeznjivosti ameriških, angleških in domačih bankirjev.

In končno dolarjeva in šterlingova diplomacija zdaj odloča tudi o usodi Španije.

DVA MEČA NAD MORSKO POTJO

Anglija se je vedno bala, da bi Rusija ne dosegla Sredozemskega morja. V prejšnjem stoletju je bila angleška zasluga, da je prišlo do krimske vojne, ki je bil njen namen zaustaviti ruskega velikana ob Črnem morju. To se je Angliji tudi posrečilo. Vse 19. stoletje indijski morski poti ni grozila od Rusije nobena nevarnost, saj Rusija ni imela dostopa do Sredozemskega morja. Po svetovni vojni so bile dardanelske utrdbe razrušene. Rusiji je bila odprta pot do Sueza. Rusija je postala nevarna. Zadnja leta so se začeli zaradi tega v Angliji vznemirjati. Ruska suhozemna armada jih je silno presenetila; Rusija je postala čez noč najmočnejša vojna sila na svetu. Nekega dne pa bo Anglija vztrepetala še pred kruto stvarnostjo: Rusija si je zgradila tudi mogočno ladjevje. Suezu grozi neizogibna nevarnost.

V pogajanjih v Montreuxu je Turčija zopet dosegla, da si sme sezidati utrdbe v Dardanelih. Toda ob tej priliki je dosegla tudi Rusija, da njeno ladjevje lahko plove skozi ožino. Turčija je zaveznica Rusije, kar pomeni, da bo Rusija kadarkoli smela s svojimi ladjami skozi ožino, kadar ji bo pa kazalo, se bo lahko njeno brodovje umaknilo za varne dardanelske utrdbe. Anglija ni zaman protestirala v Montreuxu. A zdaj se je razen nevarnosti pri Suezu pojavila še nevarnost pri Gibraltarju. Rdeča Španija ne skriva simpatij do Rusije. Anglija se boji, da bi zmaga madridske vlade ustvarila nad Gibraltarjem državo, ki bi bila naklonjena sodelovanju z Rusijo. Zato se pri zadnji pomorski konferenci med Anglijo in Italijo ni zaman naglašalo, da je glavno načelo angleškega in italijanskega sodelovanja **ne dopustiti spremembe sedanjega stanja na Sredozemskem morju.** Ne smemo pozabiti, da močna Španija, najsi bi bil v nji kakršenkoli režim, pomeni nevarnost za angleški Gibraltar. Anglija je dosegla prvo mesto v svetu, ko je premagala ter oslabila Španijo do njene sedanje brezpomembnosti. To pa tudi pomeni, da Anglija lahko tem več izgubi, čim več bi pridobila Španija. Močna Španija bi ne ogražala samo glavne indijske morske poti na Sredozemskem morju, temveč tudi drugo pot, ki vodi okrog Afrike. Toda ali ni za Anglijo še večja nevarnost Španija v rokah Nemčije in Italije?

V ČEM VIDI ANGLIJA NAJVEČJO NEVARNOST

Pred vojno je bila največja nevarnost za Anglijo Wilhelmova Nemčija. Mnogi domnevajo, da Anglija kakor Francija živi v stalnem strahu pred Nemčijo. Toda zelo se motijo. Po vojni je postala največja nevarnost za Anglijo Rusija. Rusija je v začetku škodovala Angliji s svojo propagando med azijskimi narodi, predvsem v Indiji. Toda pred sedmimi leti je nevarnost revolucije povečala še politična nevarnost. Z vznemirjenostjo je Anglija opazovala, da je obstojalo že od rapalske pogodbe med Nemčijo in Rusijo tajno zavezništvo. Nemci so se dogovorili z Rusi, da jim bodo izdelali orožje, ki bi se ga lahko poslužila Nemčija v primeru potrebe. Tajni načrt obeh držav je bil, da se Nemčija združi z Rusijo, in ko bi imela Rusija dovolj močno vojno industrijo in izvežbano armado, ki bi se pridružila nemškim vojaško izvežbanim civilnim formacijam, nakar bi se obe državi vrgli na Anglijo in si razdelili njeno dediščino.

Anglija (konservativci) je bila naklonjena narodnemu socializmu v Nemčiji, ko je vpliv komunizma čedalje bolj rasel, kajti hitlerjevsko gibanje je bilo naperjeno proti tajnemu zavezništvu Nemčije z Rusijo. Hitler je zahteval brezpogojno prijateljstvo Anglije, zato se moti, kdor misli, da budi njen strah. Prvo dejanje Hitlerja, ko je prevzel oblast je bilo, da je razdrl zavezništvo z Rusijo. Angleškim konservativcem se je odvalil od srca velik kamen.

NOVA MORA NA PRSIH KONSERVATIVCEV

Toda zgodilo se je nekaj nepričakovanega. Anglija, ki je hotela okrepiti Hitlerjevo Nemčijo, ji je dovolila skrivaj, da se sme oborožiti. Evropa se je ustrašila, francoski domoljubi so izgubili živce. Francoska desnica, dotlej največji sovražnik sovjetov, je sklenila z njimi pakt. Pogodba, dopolnjena s paktom med Rusijo in Češkoslovaško, je ustvarila novo situacijo.

ANGLIJA USTVARJA PROTITEŽ

Anglija ni pokazala javno, kaj o tej zadevi misli. Njeno časopisje je le mlačno objavilo, kaj se je zgodilo, toda takoj je nastavila vzvod, da bi porušila to kombinacijo, odnosno jo spravila vsaj v nekonkurenčni položaj. Proti bloku Društvo narodov — Rusija — Francija je začela ustvarjati protiutež Nemčija — Italija. Nemčiji je dala pristanek za zasedbo Porenja. Z drugo komedijo je bilo Italiji omogočeno, zavojevati Abesinijo.

Nemčija in Italija se morata zahvaliti za svoj razmah zadnja leta predvsem politiki angleških konservativcev. Zato jih v Angliji ne skrbi, da bi se ti dve državi obrnili proti njim. Na drugi strani se pa tudi nadzirata druga drugo in se držita v šahu zaradi spornih interesov. V Španiji nadzira Nemec Italijana in Italijan Nemca. Španija pa bo potrebovala tudi po vojni denar — in še koliko!—, ki ga dobi samo v londonskem Cityju. To gre seveda lepo v račun Angležem.

Rockefeller je bil Francoz

To, kar se je govorilo že od svetovne vojne, je zdaj dokazala oporoka ameriškega milijarderja Rockefellerja, ki je zapustil dvema Roquefeuilloma, doma iz departementa Aveyronu, nekaj denarja kot opozorilo na to, da je bil ameriški Rockefeller njun daljni sorodnik. S tem so potrjene tajne akcije in iskanja v Rockefellerjevi službi v Franciji že med vojno. V avgustu 1914 je bil namreč kot osumljenec aretiran med civilnimi interniranci v taborišču Millau v Aveyronu mož anglosaške zunanjosti in vedenja, ki je postal sumljiv zaradi vnetega poizvedovanja in proučevanja župnijskih matrik v vsem departementu. Izročili so ga sodišču, ki je uvedlo preiskavo. Osumljenec je izjavil, da proučuje rodovnik rodbine Roquefeuillov, od katerih izvira baje John Rockefeller, on je pa njegov osebni tajnik. Njegove podatke so pretehtali in ko se je izkazalo, da so točni, so ga takoj izpustili.

Leta 1926 se je ta že pozabljena afera nadaljevala. Takrat je jel Jean de Roquefeuille ponovno proučevati v Pinetu vse matrike departementa, da bi ugotovil skupno deblo rodbin Roquefeuillonov in Rockefellerjev. In tedaj je župnik v Villefranche-le Panat res našel v starih listinah najverjetnejše skupno deblo obeh rodov, prav za prav pristojnost ameriških Rockefellerjev v Aveyronu in njihovo sorodstvo s francoskimi Roquefeuilli. Ko je dobil John Rockefeller ves rodovnik, je priznal v pismu avtorju svoj francoski izvor in se mu zahvalil, obenem mu je pa poslal denarno nagrado. Sedanje posmrtno darilo dvema Roquefeuilloma pa Rockefellerjevo francosko pripadnost samo potrjuje.

Leteči ministrski predsednik

Holandski ministrski predsednik dr. Colijn spada med tiste evropske državnike, ki potujejo skoraj vedno z letalom. Potuje pa mnogo, ker zahteva to že njegov položaj. In če pomislimo, da je dr. Colijn star že blizu 70 let, moramo tem bolj občudovati njegovo navdušenje za potovanje po zraku že zato, ker ljudje njegove starosti večinoma težko prenašajo izpremembe zraka, zračni pritisk in veliko hitrost. Na Holandskem se pa dvigne letalo iz nižav hitro več sto metrov visoko.

Pred zadnjimi parlamentarnimi volitvami je govoril dr. Colijn v enem tednu na 40 političnih shodih. Vsa ta potovanja je opravil v letalu. To pa še ni vse. Dr. Colijn trdi, da najlažje dela v letalu in več sto metrov nad zemljo. Ker podpira vsako akcijo v prid holandskega letalstva in ker tudi sam najraje potuje z letalom, mu pravijo »leteči ministrski predsednik«. Dr. Colijna zelo veseli, da se mladina tako zanima za letalstvo. V holandskih šolah predavajo mladini o letalstvu člani holandske letalske družbe. Mladina ni samo poučena o letalstvu v splošnem, temveč pozna tudi vse holandske zračne proge ter vsa imena pilotov in letal. Posebne letalske ekspedicije, ki jih je priredila družba pred leti v vzhodno in zapadno Indijo, je spremljala šolska mladina po radiju z največjim zanimanjem. Zato ni čuda, da so Holandci v letalstvu med vsemi narodi prvi.

STRUPENOST

— Jaz imam zelo rada domače živali.

— Zakaj si se pa tako zanimala, če je snaženje s cianovodikom učinkovito?

Andre Armandy: 31

Princesa Symianova

Roman

Toda potniki, ki bi ne bili že v naprej naročili sob, je bilo menda v tem vlaku malo in tako se nihče ni ustavil pred avtobusom Madisona.

Kar je zagledal Bourjal na postreščkovem vozičku velike kovčege z začetnicama R.B. in grofovsko krono,

— Vražja strela je zamrmral Bourjal, — ta gosta morata biti moja.

In zaklical je postreščku:

— Madison! Le sem, tovariš! Šofer, pomagajte mu naložiti prtljago.

— Toda... Pietri pisteur iz Royala, mi je naročil naložiti jih...

Arsene Bourjal se je razsrdil.

— Pietri... mu že pokažem, temu Royalu! Gosta, ki sta se prijavila meni že pred tremi meseci.

Brezobzirno je pograbil dva kovčega in ju naložil na avtobus. Bil bi nadaljeval to delo, da ni prihitel Pietri.

— Hola, Madison! Le nikar se ne trudi! Pusti to!

Bourjal ga je zaničljivo premeril z očmi.

— Da, vem, da bi ti dišalo odpeljati mi goste izpred nosa v svojo krčmo.

— Ti imaš krčmo, — je ugovarjal Royal. Nikomu nisem odpeljal gostov. Sama sta se ustavila.

— Sama,— se je zasmejal Madison. Morda si boš drznil celo trditi, da sta že najela nekaj v tvoji škatli za sardine.

— Najela ali ne— toda jaz sem jima poslužil. Bourjal je poklical izvoščka za pričo.

— Nista najela sob. Evo, vidiš, saj sem rekel. Daj torej sem prtljago, prijatelj.

Pietri mu je hotel to še preprečiti. Bourjal ga je pa srdito premeril z očmi od nog do glave.

— Gosta, ki ju že dva dni pričakujem pri vsakem vlaku.

— Če je pa tako, pa le brž povej, kako se pišeta, — je odgovoril Pietri.

— Kako se pišeta! Bourjal je zaničljivo skomignil z rameni. — Kako se pišeta!... In še praviš, da si pisteur... Mar nisi spoznal grofa de...

Obrnil se je na peti in pobral kovčeg.

— Sicer te pa to nič ne briga, — je dostojanstveno prekinil pogovor. — Pomahljaš na poklicno tajno.

Malo prepričan je hotel Rojal obnoviti z Madisonom prepir zaradi prtljage, ko je Arsen Bourjal naenkrat opazil, da se bližata dva lepo oblečena gospoda.

— Hvala prijatelj, — je dejal prijazno. Bila je samo pomota, kakor ste se mogli prepričati. Izkažem se vam hvaležnega pri prvi priliki.

Potem je pa stresel na glavo konkurenčnega pisteurja v mezzo voce tako ploho izgledov na premikastenje, če bi se drznil še vztrajati pri svojem, da je prestrašeni Royal odšel in pustil plen v tekmečevih rokah.

Potnika sta se približala. Starejši je prečital napis na avtobusu.

— Saj to ni hotel, ki sem ga izbral, — je dejal.

Spretno in široko nasmejan mu je jel Bourjal hvaliti prednosti Madisona. Ko se je pa ozrl na drugega popotnika, je obmolknil sredi stavka široko odprtih ust in izbuljenih oči.

— Gospod nadporočnik!

— Bourjal!

Klica sta bila istočasna. Starejši popotnik je začudeno gledal, kako je njegov tovariš prisrčno stisnil roko hotelskemu pisteurju.

— Kakor vem, imate v Nizzi znance, — je dejal s strupeno ironijo.

Mlajši popotnik se je čutil užaljenega in odgovoril je:

— Toda ta vrli dečko, ranjen in zdaj ozdravljen, je bil med vojno dodeljen eskadrilji, v kateri sem služil. Bil je nekaj časa moj sluga in lahko rečem, da je Bourjal vzorno skrbel, da nisem ničesar pogrešal...

In pri teh spominih se je nasmehnil.

... Če prav je bil »sistem D«, ki ga je praktično uveljavljal, vreden uvaževanja.

Bourjal je skrivil ustnice in pripomnil:

— Imam svojo glavo, gospod nadporočnik, in pa priznati moram, da ste bili vi moj tip.

— Kaj se je pa zgodilo s teboj, ko sem zapustil eskadrilo?

— In ko me niste hoteli vzeti s seboj v Rusijo, je-li?

— To ni bilo mogoče.

— To se lahko reče. Sicer pa pustiva to. No, torej, prepričal sem se, da se godi moji šapi bolje in tako so me poslali k moji prvotni četi.

— K marseuinom. *) — In ti si odnesel zdravo kožo?

— Kakor vidite, gospod nadporočnik.

— Moj vrli Bourjal. Kaj pa počenjaš zdaj?

Bourjal se je napihnil:

— Zdaj sem delegat za sprejemanje gostov, ki se ustavljajo v najrazkošnejšem hotelu v Nizzi v Madisonu. Vse sobe imajo razgled na morje. Izredno razkošje, edinstvena kuhinja in klet, terasa na...

Kar je ustavil ploho svoje zgovornosti in pripomnil nekam v zadregi:

— Toda raje vam povem, gospod nadporočnik, če se ustavite v našem hotelu, da se lahko pripravite, da vas bodo pošteno oskubli. Čeprav bi vas zelo rad videl pri nas, bo vendar bolje, da vas vnaprej opozorim na to.

Zdaj je prišel popotnik v zadrego, obrnil se je k svojemu tovarišu in ga vprašujoče pogledal, da bi mu prečital odločitev iz oči.

*) Zaničljiv izraz za pomorsko kolonijalno pehoto.

Urejuje Josip Zupančič — Za »Narodno tiskarno« Fran Jeran — Za upravo in inseratni del lista Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.